

NACRT NUMIZMATIČKE TOPOGRAFIJE PODRAVINE

AN OUTLINE OF THE NUMISMATIC TOPOGRAPHY OF PODRAVINA

Zdenka Dukat

Dr. sc. Ivan Mirnik

Arheološki muzej Zagreb

Trg Nikole Šubića Zrinskog 19

HR- 10000 Zagreb

Republika Hrvatska

imirnik@hotmail.com

Primljeno / Received: 18. 10. 2005.

Prihvaćeno / Accepted: 20. 11. 2005.

Rad ima dvije pozitivne recenzije

UDK/UDC 904 (497.5)

Izvorni znanstveni rad

Original scientific paper

SAŽETAK

Listajući inventarske knjige Numizmatičke zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu, brojne stručne i znanstvene publikacije, a napose pismohranu istoga muzeja, pomalo nam se počinje ukazivati mutna slika optjecaja novca u Podravini. Podatke o nalazima novca u tom širokom području zahvaljujemo mnogima, počam od Mijata Sabljara, preko Josipa Brunšmida do u znanstvenika u novije doba. Neki pokušaji izrade numizmatičke topografije već postoje, napose za Viroviticu i njenu okolinu (1986), no šira slika je daleko kompleksnija. Dugotrajnim istraživanjima došli smo do podataka o nalazima novca, kako pojedinačnim, tako i skupnim na slijedećim mjestima: Bankovci (Orahovica), Borova Suhopoljska (Virovitica), Budrovac (Đurđevac), Bukova (Virovitica), Bukovica (Špišić-Bukovica; Virovitica), Bušetina (Virovitica), Crkvari (Orahovica), Čađavica (Podravska Slatina), Drnje (Koprivnica), Dubovica (Ludbreg), Duzluk (Orahovica), Đelekovec (Koprivnica, Croatia), Đurđevac; Gačište (Virovitica), Gola (Koprivnica), Hampovica (Đurđevac), Hlebine (Koprivnica), Imbrijovec (Koprivnica), Josipovo (Ciganka, Podravska Slatina), Kamenica (Koprivnica), Kapan (Virovitica), Kloštar Podravski (Đurđevac), Koprivnica, Kozarevac (Kloštar Podravski), Krajina (Krajna) (Orahovica), Kunovec Breg (Koprivnica), Ladislav Sokolovački (Koprivnica), Legrad (Koprivnica), Lepavina (Koprivnica), Ludbreg, Ludbreg (surroundings), Mali Poganac, Medinci (Podravska Slatina), Neteča (Virovitica), Novačka - Gradina (Koprivnica), Novigrad Podravski (Koprivnica), Orahovica (Orahovica), Orešac (Virovitica), Otrovanec (Đurđevac), Pitomača (Đurđevac), Podravska Slatina, Prugovac (Đurđevac), Ružica (Orahovica), Senkovci (Podravska Slatina), Sigetec (Koprivnica), Sladojevci (Podravska Slatina), Sokolovac (Koprivnica), Sopje (Podravska Slatina), Srdinac (Koprivnica), Starigrad (Koprivnica), Starigrad - Sv. Mirko (Koprivnica), Suha Katalena (Đurđevac), Suhopolje (Terezovac; Virovitica), Sveti Đurađ (Virovitica), Šemovec (Koprivnica), Špišić- Bukovica (Virovitica), Veliki Bukovec (Ludbreg), Virje, Virovitica, Voćin (Podravska Slatina), Vojvodinec (Koprivnica) te Zgruti (Podravske Sesvete).

Ovaj pokušaj slaganja numizmatičke topografije nije se ograničio samo na nalaze antičkog novca, nego i na one srednjeg i novog vijeka. Najzanimljiviji je bez sumnje skupni nalaz srebrnog keltskog novca 1. st. pr. Kr. u Šemovcu, koji je u znanstvenu literaturu ušao kao đurđevački nalaz, a tip novca se naziva Đurđevačkim, kao treći tip Hrvatske grupe tetradrahmi. U blizini (Kozarevac) je zabilježen još jedan skupni

nalaz, a dijelovi te ostave čuvaju se u Mađarskom nacionalnom muzeju u Budimpešti, te je za pretpostaviti da je riječ o istome nalazu. Rimski je novac od 1. do 4. st. po Kr. dobro zastupljen, premda do muzeja dolazi samo mali dio onoga što se otkrije. Ipak su najčešći nalazi 3. st., o kojima je već pisao Ž. Demo. Veoma je rijedak novac Aheje iz 2. st. s Antinojevim likom, iskovan u ime Hostilijana Markela, darovan zagrebačkom muzeju 1905. god. Od novca srednjeg i novog vijeka, napose frizatika, a i kasnijeg srebrnog novca, najčešće se nalazi ugarski, ali i slavonski denari, te novac austrijskih zemalja. Najzanimljivija cjelina je ostava najraznolikijeg zlatnog i srebrnog novca 16.-17. st. iz same Virovitice, iskopan u bakrenom posrebnom ibriku 1974. god.

*Svi sabrani podaci poslužit će za pripremanje sveska *Fundmünzen der römischen Zeit in Kroatien* (FMRHR). Pokroviteljstvo nad tim projektom na svojoj je sjednici u ožujku 1998. god. prihvatila Akademie der Wissenschaften und der Literatur, Arbeitsstelle: *Fundmünzen der Antike* (FMRD/SFMA), Frankfurt am Main, S.R. Njemačka, s Prof. Dr. Marijom Radnoti Alföldi kao recenzentom projekta, ujedno i glavnim urednikom serije. Prvi svezak serije FMRHR (XVIII - Istrien) auktora Alenke Miškec (Narodni muzej Slovenije, Numizmatični kabinet), s predgovorom glavnog istraživača, tiskan je 2002. god. Svesci FMRHR obuhvatit će pojedinačne i skupne nalaze predrimskog i rimskog, te bizantskog novca s određenih, nama poznatih nalazišta iz Republike Hrvatske.*

Ključne riječi: Podravina, numizmatika, novac, skupni nalaz

Key words: Podravina, numismatics, coins, coin hoards

Sustavno proučavanje našeg nasljeđa u cijeloj Hrvatskoj ili pak nekoj od njenih toliko raznolikih regija važno je za buduća pokoljenja u nastojanju sačuvanja što većeg broja podataka na sve moguće načine, od klasičnih, do onih najsuvremenijih, t.j. računalnih. Pojedine su regije neobično zanimljive s različitih stanovišta, prirodoslovnog, etnografskog, arheološkog i drugih. Važni dio arheološke kulturne baštine čini i posebna kategorija nalaza a to je novac. Kad se govori o numizmatičkoj topografiji nekoga lokaliteta ili šire regije obično se misli na nalaze novca na skupu i pojedinačne nalaze. Novac nađen na skupu uvijek je smišljeno stvorena cjelina, ušteđevina ili nešto slično - blago - te je kao takovo skriveno ili zakopano a vrlo rijetko slučajno izgubljeno. Jedan od rijetkih takvih primjera je npr. skupni nalaz srednjovjekovnih srebrnika iz Švice, gdje nije bilo nekog uobičajenog recipijenta, kao što su to posude ili škatulje, nego se je novac prvotno nalazio u kesi koju je vlasnik izgubio u nekoj šumi. Imamo i slučaj iz Vukovara, kad se kesa s novcem nalazila kod vlasnika koji je vjerojatno umro od kuge, pa je pokopan na brzinu. Tako nam skupni nalazi novca mnogo više mogu kazati od pojedinačnih. Novac kad se nađe pojedinačno ili je izgubljen, te je u vrijeme kad je došao na ili pod tlo bio u optjecaju, ili je kao bezvrijedan i van optjecaja odbačen. To se i danas može pratiti ako pomno gledate na tlo kad hodate. Posebna kategorija novca je onaj koji se može naći kao obol u grobovima. Svaki takav primjerak novca može poslužiti tek kao *terminus post quem*, odnosno kao *terminus ante quem non* za datiranje ukopa, a nikako kao sredstvo za točno datiranje ukopa. Slična je situacija s probušenim novcem, nađenim također u grobovima ili van njih, jer je u tom slučaju on služio kao nakit i isto tako nije pogodan za točno datiranje - imamo mnogo primjera da se u srednjem vijeku narod kitio sjajno ulaštenim rimskim novcem. A do Slavonije nam nije daleko i ne će nam biti teško diviti se bogatim narodnim nošnjama djevojaka s dukatima oko vrata prigodom kirvaja

I jedna i druga kategorija novca može nam pružiti bar nekakvu sliku o novcu kakav je tijekom zadnjih 22 ili 23 stoljeća bio u optjecaju u našim krajevima. Katkada se nalazi novca uklapaju u

očekivanu i već poznatu shemu, katkada izlaze iz nje, pa je riječ o nekom putniku, namjerniku iz daleka, u čijoj kesi se nalazio novac zemlje ili grada iz kojeg je vjerojatno došao.

Sve u svemu slika optjecaja novca kroz sva ta stoljeća koju možemo o optjecaju novca steći prema materijalu koji se čuva po brojnim muzejima, ili prema podacima iz stručne ili znanstvene literature te podataka iz raznih pismohrana samo je impresija. Obično uspoređujem broj poznatih i registriranih nalaza novca sa santom leda, gdje se vidi samo vršak, a do većeg dijela nalaza stručnjaci nikada ne dođu, a niti čuju zanj. Usprkos dobrom zakonodavstvu čak ni u vrijeme Austrijske carevine, poslije Austro-Ugarske, nije sav materijal dolazio u muzeje, što se poslije I. svjetskog rata pogoršalo, a da ne govorim o novijem dobu kad po lokalitetima harače pljačkaši s detektorima za kovine. Katkada su uhvaćeni, katkada i ne. Stoga nam numizmatički materijal, koji se nudi na sajmovima antikviteta ili mnogo internijem tržištu ostaje anoniman, bez točno navedenog nalazišta, te stoga za znanost zauvijek izgubljen. A točan navod nalazišta je od osnovne važnosti za arheologa, povjesničara i numizmatičara koji nije trgovac. Nalazište su pravi znanstvenici oduvijek bilježili, od Baltazara Adama Krčelića u 18. st. nadalje. Ukoliko mu je bilo poznato, nalazište je u inventarskoj knjizi uvijek zabilježio i c.k. major u miru te muzejski ravnatelj i kustos Mijat Sabljar polovicom 19. st., a nakon njega svi stručnjaci koji su djelovali u numizmatičkoj zbirci Arheološkog odjela Zemaljskoj narodnog muzeja u Zagrebu, kasnijeg Arheološkog muzeja u Zagrebu: Don Šime Ljubić, Josip Brunšmid, Viktor Hoffiller, Josip Klemenc, Ivica Degmedžić, sve do danas.

Dugotrajnim istraživanjima došli smo do podataka o nalazima novca, kako pojedinačnim, tako i skupnim na slijedećim mjestima: Bankovci (Orahovica), Borova Suhopoljska (Virovitica), Budrovac (Đurđevac), Bukova (Virovitica), Bukovica (Špišić-Bukovica; Virovitica), Bušetina (Virovitica), Crkvari (Orahovica), Čađavica (Podravska Slatina), Drnje (Koprivnica), Dubovica (Ludbreg), Duzluk (Orahovica), Đelekovec (Koprivnica, Croatia), Đurđevac, Đurđevac (okolica); Gačićte (Virovitica), Gola (Koprivnica), Hampovica (Đurđevac), Hlebine (Koprivnica), Imbrijovec (Koprivnica), Josipovo (Ciganka, Podravska Slatina), Kamenica (Koprivnica), Kapan (Virovitica), Kloštar Podravski (Đurđevac), Koprivnica, Kozarevac (Kloštar Podravski), Krajina (Krajna) (Orahovica), Kunovec Breg (Koprivnica), Ladislav Sokolovački (Koprivnica), Legrad (Koprivnica), Lepavina (Koprivnica), Ludbreg, Ludbreg (okolica), Mali Poganac, Medinci (Podravska Slatina), Neteča (Virovitica), Novačka - Gradina (Koprivnica), Novigrad Podravski (Koprivnica), Orahovica (Orahovica), Orešac (Virovitica), Otrovanec (Đurđevac), Pitomača (Đurđevac), Podravska Slatina, Prugovac (Đurđevac), Ružica (Orahovica), Senkovci (Podravska Slatina), Sigetec (Koprivnica), Sladojevci (Podravska Slatina), Sopje (Podravska Slatina), Srdinac (Koprivnica), Starigrad (Koprivnica), Starigrad - Sv. Mirko (Koprivnica), Suha Katalena (Đurđevac), Suhopolje (Terezovac; Virovitica), Sveti Đurađ (Virovitica), Šemovec (Koprivnica), Špišić- Bukovica (Virovitica), Veliki Bukovec (Ludbreg), Virje, Virovitica, Voćin (Podravska Slatina), Vojvodinec (Koprivnica) te Zgruti (Podravske Sesvete).

Dio Podravine obrađen na ovome mjestu je s numizmatičkog stanovišta vrlo zanimljiv. Od barbarsko-keltskog novca, srebrnih tetradrahmi koje su kovali Taurisci u 1. st. pr. Kr., nađenog na tom području najvažnija je ostava iz Đurđevca; zapravo je riječ o skupnom nalazu iz god. 1887. iz Šemovca. Ljubić u svom izvješću kaže da je seljak Josip Pavec iz Đurđevca, kbr. 515, čistio bunar iza svoje klijeti u vinogradu na brijeku Kostanj, u blizini Šemovca. Novac nije našao u bunaru nego sa strane, u žutoj pjeskovitoj zemlji. Podaci o broju primjeraka novca se razlikuju, od 160 do 400 komada. Od tih je u Zagrebački muzej došlo svega 107 komada. U znanstvenoj literaturi taj se tip novca zove Đurđevačkim, a pripada Hrvatskoj grupi - ostala dva tipa su Varaždinski i Samoborski, također prozvani po dvije ostave. Na licu novca prikazana je Apolonova glava s usnicama u obliku torkvesa, a na naličju je stilizirani konjić okrenut nalijevo.

Srebro izgleda dobre kvalitete, premda je samo kvalitativno analizirano, a težina je prilična. Ove godine je u rujnu, na Međunarodnom numizmatičkom kongresu u Madridu održan referat o toj ostavi i tipu novca auktora Dra. Petera Kosa iz Ljubljane i moje malenkosti. Čini se da je dio Šemovečkog nalaza došao u Budimpeštu u Mađarski nacionalni muzej kao ostava iz Kozarevca. Još je jedan keltski novac, ovaj put zlatni, oponašanje novca Aleksandra III. Velikog nađen u okolici Ludbrega.

Rimski novac nalažen pojedinačno i skupno govori o tome da su veće količine rimskog carskog novca od 1. do 4. st. bile u optjecaju kao i u drugim dijelovima provincije Panonije. Veoma je rijedak rimski provincijalni novac Aheje iz 2. st. s Antinojevim likom, iskovan u ime Hostilijana Markela, darovan zagrebačkom muzeju 1905. god., ostali su primjerci uobičajeni i česti. Od zakopanih blaga spomenimo onu iz Prugovca (1-2. st.), a najbrojnija su ona iz 3. st. po Kr., o kojima je već pisao Ž. Demo: Bušetina (zlatni i srebrni novac te nakit), Imbrijovec, Otrovanec, Pitomača, Starigrad, Virje, Virovitica, a u Sladojčevcima su u grobovima otkrivene dvije manje ostave novca 4. st. Kasnijeg rimskog novca od četvrte četvrtine 4. st., a pogotovo iz 5. st. nismo zabilježili.

Od frizaških pfeniga spomenimo jedan tzv. *Beischlag* s kraja 12. st. iskopan u jednom grobu u Đelekovcu. Frizatici su nađeni i na skupu s zlatnim i srebrnim nakitom u Gačiću 1871. god. U Podravskoj Slatini je 1924. god. iskopano jedno blago od oko 1200 austrijskih i bavorskih srebrnih pfeniga, skriveno u glinenom lončiću. O potonjoj ostavi se znalo iz jednog članka Emerika Freya (dajemo ga u cjelosti u kataloškom dijelu), u čijem se posjedu najveći dio blaga nalazio, a nedavno je iz pismohrane Arheološkog muzeja u Zagrebu izvađen jedan omot sa spisom iz 1924. god. a u njemu jedna kuvertom u kojoj su se nalazila četiri srebrna pfeniga 13. st. - dva smo uspjeli odrediti - Bavarska: Ludwig II. Strogi (1253-1255) i Rudolf I. Mucavac (1294-1317), a dva još nismo, ako nam to ne uspije, pomoći će nam naš prijatelj Herbert Ban iz Klagenfurta.

Srednjovjekovni novac potječe iz ostave u Hampovici 1912. god. (ugarski srebrni novac, ukopan između 1380. i 1390. god.), kao iz Malog Poganca (Sigismund, Matija I.), Starigrada - sv. Mirko, ostava iz groba br. 77 (Slavonija, Ugarska). Slavonski denari i oboli bana Mikca nađeni su na skupu i u Zgrutima skupa s prekrasnim srebrnim naušnicama s dugačkim lancima te s tri srebrna prstena god. 1943. god. Ti su grobni prilozni devedesetih godina čak dvaput izlagani u Italiji (Arezzo i Torino). Novac 15. st. nađen je na skupu u Virovitici 1899 god. Ipak ostave 16. st. su dosta česte, što nije za čuditi se nakon poraza kod Mohača: Bukova, Lepavina (Ugarski novac Sigismund, Ludovik II.), Neteča (Vladislav II., Ludovik II. Ivan I. Zapolja), Špišić-Bukovica, Voćin.

Poznate nam ostave 17 st. su slijedeće: Orahovica 1899, Srdinac, 1908, Suhopolje - 2 ostave te Virovitica 1974. Ova potonja je sačuvana u cjelosti a to je velika rijetkost. Sredinom studenog 1974. god. je g. Mladen Kovačević, u svome dvorištu, u ulici Maksima Gorkog br. 12, kopao novi trap za repu ili krumpir - svih prethodnih godina trap se uvijek nalazio na uobičajenom mjestu, no te godine mu je žena savjetovala da ga iskopa na drugom kraju dvorišta. Tako kopajući je iz zemlje, iz dubine od oko 0.5 m, izbacio nekakvi dugoljasti predmet, koji ga je potsjećao na minu, no kad ga je bolje pogledao, iz njega je počeo ispadati novac. Ubrzo nakon toga događaja obaviješten je Gradski muzej, te je kolegica Danica Draganić, muzejska ravnateljica odmah došla na lice mjesta i preuzela cjelokupno blago skupa s posudom u kojemu se nalazilo. Pošteni je nalaznik prema zakonu nagrađen i njegovo se ime s ponosom može isticati. Cjelokupno je blago očišćeno, konzervirano i znanstveno obrađeno u Arheološkome muzeju u Zagrebu.

Recipijent je lijep, 26 cm visoki bakreni, posrebrnjeni i cizelirani ibrik. U njega je prvotni vlasnik natrpao 3124 primjerka novca, od toga 24 zlatnika i 2100 različitih srebrnika. Bila je to

prava numizmatička zbirka s najrazličitijim nominalama novca koji je potjecao iz brojnih država. Najstariji primjerak novca iskovan je za vladanja poljskoga kralja Aleksandra (1501-1506), a najmlađi komadi su ugarski srebrnici iz 1682. god. te dubrovački grošići iz 1683. god.

Najmlađa ostava je nađena u Sigetcu 1910. god. terminus post quem je 1729. god.

S registriranjem novca prema nalazištu započeli smo već prilično davno, a tada su mi pri tom poslu vađenja podataka iz inventarskih knjiga pomagale onda studentice arheologije Zrinka Šimić i Jadranka Neralić. Podatke smo nalazili i u radovima i knjigama naših kolega iz sjeverozapadne Hrvatske. To je u stvari nastavak rada na projektu koji traje već priličan broj godina.

Pokroviteljstvo nad projektom, koji dobiva potporu od Ministarstva za znanost Republike Hrvatske, je prema saopćenju Prof. Dr. Marije Radnoti Alfoeldi na svojoj sjednici u ožujku 1998. god. prihvatila *Akademie der Wissenschaften und der Literatur, Arbeitsstelle: Fundmünzen der Antike (FMRD/SFMA)*, Frankfurt am Main, SR Njemačka. Prof. Alfoeldi je ujedno i recenzent projekta i glavni je urednik serije. Prvi svezak serije FMRHR (*Fundmünzen der römischen zeit in Kroatien, XVIII - Istrien*) auktoru Alenke Miškec (Narodni muzej Slovenije, Numizmatični kabinet), s predgovorom glavnog istraživača, tiskan je 2002. god., te ga još ove godine moramo predstaviti u Zagrebu.

Na temelju dosadašnjih numizmatičkih istraživanja može se sa sigurnošću ustanoviti kada i kako je novac ušao u optjecaj u naše krajeve, kojim je trgovačkim putevima kolao i kada su počele s radom prve domaće, lokalne kovnice novca. Stanje je različito na Jadranskoj obali a različito u unutrašnjosti, jer je novac na kontinentu ušao u optjecaj kasnije. Osim približnog poznavanja izvora kovina valja obraditi gospodarsku moć pojedinih gradova i dinasta u predrimsko doba, te gradova i pokrajina nakon rimske okupacije. Važna je i ikonografska, epigrafska, mitološko/teološka obrada prikaza na licu i naličju novca, te metrološka analiza. Svesci *FMRHR* obuhvatit će pojedinačne i skupne nalaze predrimskog i rimskog, te bizantskog novca s određenih, nama poznatih nalazišta iz Republike Hrvatske. U projekt su uključeni svi kolege kustosi koji se u Hrvatskoj bave numizmatikom, a imamo ih sedam, što je premali broj za tako ogroman posao.

Metode rada su katalogizacija prema slijedećim standardnim katalogima: BMC (*British Museum Catalogue* - za grčki novac); OTA (GOEBL 1973 - za keltski novac); RRC (CRAWFORD 1983 - za rimski republikanski novac); RIC (*Roman Imperial Coinage*, 1-10 - za rimski carski novac); DOC (*Dumbarton Oaks Catalogue* - za bizantski novac). Svaki pojedini primjerak unosi se pomoću računalnog programa NUMIZ, koji poštuje sve kronološke, topografske (KORENČIĆ 1979) itd. parametre.

Značenje projekta sastoji se u konačnom objedinjavanju cjelokupnog muzejskog fonda antičkog novca s poznatim podrijetlom kao i svih podataka sadržanih u stručnoj i znanstvenoj literaturi te arhivima, na jednome mjestu. Od posebne je važnosti sve podatke učiniti dostupnima najširoj znanstvenoj i drugoj javnosti. Projekt se može smatrati jednim bitnim segmentom arheološke karte Hrvatske, koju se ne može opterećivati podacima o preko stotinu tisuća komada novca. Samo s Podunavskog limesa se u Zagrebačkoj numizmatičkoj zbirci čuva 20.206 primjeraka antičkog novca.

KATALOG**BANKOVCI (Orahovica)**

Pojedinačni nalaz:

- Dana 10. veljače 1987. pokazan je u Arheološkome muzeju u Zagrebu sestercij Marka Aurelija (161-180) iskovan 147/8 god. po Kr. (Mattingly IV, 296, 1818; RIC III, 177, 1270), nađen na položaju Selište.

BOROVA SUHOPOLJSKA (Virovitica)

Pojedinačni nalaz:

- Rimski novac nađen u vinogradu Brankovićevo jajce: Roma, Constantius II (317-340), Coh. VII, 446,41; RIC VIII, 325,119, AE, 21mm, 4.35 g, os 06; Aquileia, 248-350. inv.br. C25760; Stjepan Tompak, 1913.¹

BUDROVAC (Đurđevac)

Pojedinačni nalaz:

- Sjeverno od sela, u blizini privatnih šuma i vinograda, na uzvišenom platou, iznad gradine je 1979. god. i kasnije, uz trag antičke cestven nađen rimski novac 3-4. st.²

BUKOVA (Virovitica)

Skupni nalaz:

- God. 1944. iskopao je Dane Orešković iz Vukove glinenu posudu s oko 6 (ili 4) kg srebrnog novca, ili, prema nekim procjenama oko 9000 primjeraka. Dio skupnog nalaza dostavljen je Arheološkome muzeju u Zagrebu. Kako je novac obavijen patinom i slijepljen, nije ga još bilo u cjelosti moguće proučiti, obraditi te objelodaniti. Materijal je u postupku konzerviranja.

Sadržaj: Austrija: Koruška, Kranjska; Slavonija: Nikola III. Zrinski (+1537); Ugarska: Matija I (1458-1490), Vladislav II. (1490-1516), Ludovik II. (1516-1526), Ivan I. Zapolja (1526-1540).³

BUKOVICA (Špišić-Bukovica; Virovitica)

Pojedinačni nalazi:⁴

- Roma, Trajanus (98-117), Coh. II, 27,83; RIC II, 252,126, AR, AMZ inv.br. C1168; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Roma, Faustina II (130-175), Coh. III, 142,75; RIC III, 273,746, AR, AMZ inv.br. C2857; Moosbauer.
- Roma, Constantinus I (306/7-337), follis, Siscia, RIC. VII, 425,15 inv.br.G443; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Roma, Constantinus II (317-340), Coh. VII, 368,31; RIC VII, 444,163, AE, Siscia, AMZ inv.br. C2857; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Roma, ?Constans (333-350), RIC VIII, 355,93, AE, Siscia, AMZ inv.br. G443; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Slavonija, Bela IV (1235-1270), denar, R. I. var, AR, AMZ inv.br. E20859; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Slavonija, Bela IV (1235-1270), denar, R. I. var, AR, AMZ inv.br. E20883; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Austrija, ?Albrecht VI.(1457-1463), pfennig, AR, 13.5mm, 0.27g; AMZ inv.br. E6996; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Koruška, Ferdinand I. (1521-1564), pfennig, 1523; AR; AMZ inv.br. E10601; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Ugarska, Vladislav I. (1440-1444), R. 145; AE; AMZ inv.br. E17446; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Ugarska, Ludovik II. (1516-1526), denar, 1518; AMZ inv.br. E18112; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Ugarska, Ludovik II. (1516-1526), denar, 1519; AMZ inv.br. E18124; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Ugarska, Ludovik II. (1516-1526), denar, 1517; AMZ inv.br. E18186; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.
- Crux s. patris Benedicti, 17-18.st.; Pb, 15mm, AMZ inv.br. E132729; J. Zbierschowski, župnik, dar 1899.

BUŠETINA (Virovitica)

Skupni nalaz:

- Rimski carski novac: AV (+8), AR (c. 200), skupa s nakitom, ukopan nakon 257. godine.; nađeno u posudi početkom prosinca 1873. god., na položaju Gradac, prigodom kopanja kanala. Blago zakopano tijekom 3.st. Dio ostave je raspršen, dio se čuvao u franjevačkom samostanu u Virovitici (173 primjerka), a dio se nekada se nalazio u posjedu princa Schaumburg-Lippe, koji je pak sve što je posjedovao 1874. god. darovao Arheološkome odjelu Narodnog muzeja (današnjem Arheološkome muzeju) u Zagrebu.

¹ Mirnik 1986, 108.

² Begović 1986, 142 ff.; Šimek 1990, 197, br. 794.

³ Arhiv AMZ, spisi br. 629/1946; 150, 430, 484./1947; Mikolji 1953; Dukat - Mirnik 1978A, 17, 15; Mirnik, 1981, 127, br. 609; Mirnik 1986, 108.

⁴ Mirnik 1986, 108.

Prema popisu kojeg je sastavio Šime Ljubić ostava je imala slijedeći sadržaj po carevima i carica: Gordianus III. (238-244), Tranquillina, Philippus I. (244-249), Otacilia Severa, Jotapianus (248), Pacatianus (248), Trajanus Decius (248-251), Herennia Etruscilla, Herennius Etruscus (250-251), Hostilianus (250-251), Trebonianus Gallus (251-253), Volusianus (251-253), Aemilianus (253), Cornelia Supera, Valerianus I. (253-259), Mariniana, Gallienus (253-268).⁵

CRKVARI (Orahovica)

Pojedinačni nalazi:

- Roma, Probus (276-282), AE, Coh. VI,342, iza 891; AMZ inv.br. C10189; Stjepan Nales, dar 1909.
- Roma, Licinius (307-323), AE, 21x22mm, 3.38g; os 01; AMZ inv.br. G180; Stjepan Nales, dar 1909.
- Roma, 3-4 st., slabo sačuvani novac, AE, 22.5x23.5mm, 3.52 g, os 06; Stjepan Nales, dar 1909.

ČAĐAVICA (Podravska Slatina)

Pojedinačni nalazi:⁶

- Roma, Aurelianus (270-275), AE, Coh. VI,198, 209; AMZ inv.br. C8509; Tomo Rauk, ravnatelj učitelj, Čađavica, dar 1909.
- Njemačka, Münsterberg-Öls, Sylvius Friedrich (1668-1697), 6 gr. 1674, AR, AMZ inv.br. E26754; Tomo Rauk, ravnatelj učitelj, Čađavica, dar 1909.
- Riga, Sigismund III. (1587-1632), groš, 1594, AR; AMZ inv.br. E28196; Tomo Rauk, ravnatelj učitelj, Čađavica, dar 1909.

DRNJE (Koprivnica)

Pojedinačni nalazi:

- Dva primjerka rimskog carskog novca iz 2. pol. 4. st. skučajno su nađena 1951. god. u školskom vrtu. Čuvaju se u Muzeju grada Koprivnice.⁷

DUBOVICA (Ludbreg)

Pojedinačni nalaz:

- Donja Austrija, Leopold I. (1657-1705), 15 kr., 1684, AR; AMZ inv.br. E7284; Habijan, 1904.

DUZLUK (Orahovica)

Pojedinačni nalazi:

- Roma, Faustina I. (105-140); Coh. II., 429, 80, AE; AMZ inv.br. C2461; Poljak, 1907.
- Roma, Caracalla (198-217; Coh. IV., 174, 287, AE; AMZ inv.br. C3575; Poljak, 1907.

ĐELEKOVEC (Koprivnica, Croatia)

Pojedinačni (grobni) nalaz:

- Neodređeni frizaški kovovi, odnosno oponašanja, prije 1190 (?), AR, pola pfeniga (Hälbling), 14x16 mm, 0.49 g; Luschin 12a; Koch 1994, 234, br. C u 6; iskopan u grobu br. 32.⁸

ĐURĐEVAC

Skupni nalaz: vidi ŠEMOVEC

ĐURĐEVAC, okolica

Pojedinačni nalazi:

- 31 primjeraka slabije sačuvanog rimskog carskog novca 1.-4. st.; AMZ inv.br. G208; Dr. Ljudevit Harazim, dar 1904.

GAČIŠTE (Virovitica)

Skupni nalaz:

- U ožujku 1871. iskopano je u Vučiji između Gačišta i Budakovca, na posjedu kapošvarskog velikog župana Ladislava pl. Jankovića, u nekom grobu oko 600 frizatika i nešto zlatnog i srebrnog nakita. Kako se čini, blago je ležalo u loncu, u grobu s dvostrukim ukopom. Kako to obično biva, blago je odmah po otkriću raspršeno, a u

⁵ Ostava je inventirana pod naznakom "Virovitica". Mirnik, 1981, 61, br.159; Demo 1981; Demo 1982, 359-361; Mirnik 1986, 108-110. Omot Bušetina u pismohrani Arheološkog muzeja u Zagrebu, spisi br. 14 od 15.1874 - koncept pisma Šime Ljubića Knezu Schaumburg-Lippe; br. 15, od 15. I. 1874, 2.III.1874 g. H. Koppu, upravitelju vlastelinstva u Virovitici (vraćaju se predmeti); 18.I. 1874; 26.II. 1874,1665 od 2.IV.1874, potpisan H. Kopp, u ime kneževske uprave posjeda Schaumburg-Lippe; pismo Stjepana Basaričeka Šimi Ljubiću, Virovitica, 30.XII. 1873, 8. I. 1874, 10. I. 1874, 26.II.1874.

⁶ Spis br. 58/1909, od 15.V.1909.

⁷ Šimek 1990, 137, br. 522.

⁸ Šmalcelj - Kolar, 1975, 132, Tab. LXV, 3-4; 40 godina, 1986, 132, br.6, 133, 139.

Arheološkome muzeju u Zagrebu čuva se 174 primjerka iz te ostave; 4 primjerka je darovao Anton Zold, mjernik u Suhopolju, 48 neki g. Levanić, a daljnja 4 primjerka poslao je učitelj Stjepan Basariček u ime virovitičkog građanina Mije Horvata. Ostavu je razvrstao i obradio Šime Ljubić, a pritom mu je kod određivanja nekih frizatika pomogao i glasoviti austrijski numizmatičar Arnold Luschin von Ebengreuth (1841-1932), najveći ondašnji stručnjak za srednjovjekovnu numizmatiku, napose austrijskih zemalja. D.M. Metcalf kao *terminus post quem* za ukapanje navodi godinu 1230, a J. Brunšmid smatra da je ostava došla pod zemlju 1261. god., ostalo je raspršeno i smatra da je novac pripadao nekom trgovcu ili putniku, te da nije bila sabrana u Slavoniji.

Sadržaj:

Austrija: Friesach (14), Salzburg: Eberhard II. (1200-1246) (56); Koruška: Ulrich II. (1181-1201), Bernhard II. (1201-1256), Philipp (1269-1271) (/102); Štajerska: Leopold VI (1198-1230) (2). Kovnice: Reichenhall (Bavarska) (1); Friesach (4); Salzburg (56); St. Veit (84), Völkermarkt (4); Kostanjevica/ Landstrass (8); neodređena (38).⁹

Pojedinačni nalazi:¹⁰

- Roma, 1. st., as, slabo sačuvan, AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, 1. st., *dupondius*, slabo sačuvan, AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, 1-2. st., *sestertius*, slabo sačuvan, AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, Septimius Severus (193-211), Coh. IV, 26, 216; RIC IV/1, 100,80; AMZ inv.br. C18507; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, Constantinus I. (306/7-337), AE, VOT XX, slabo sačuvan, AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, Constantinus II. (323-361), AE, Siscia, RIC VII, 455, 236; AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, Constantinus II. (323-361), AE, Siscia, RIC VIII, 377, 364; AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, Constantinus II. (323-361), AE, Siscia, RIC VIII, 377, 369; AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, Constantinus II. (323-361), AE, Nicomedia, RIC VIII, 478, 84; AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, Constantinus II. (323-361), AE, FELTEMPREPARATIO; AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, Constans (333-350), AE, Siscia, RIC VIII, 355, 93; AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, Constans (333-350), AE, FELTEMPREPARATIO (feniks); AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.
- Roma, IV.st., AE, nečitki, VOTA, AMZ inv.br. G210; Savo Grubačević, učitelj, dar.

GOLA (Koprivnica)

Pojedinačni nalazi:

- U grobnim humcima iskopan je u rujnu 1971. god. novac iz 2. st. Devet komada rimskog novca je skupa s jednim brončanim prstenom, jednom pliticom od tere sigilate te ukrasnom pločicom od kosti očišćeno je i konzervirano u Arheološkome muzeju u Zagrebu za Muzej grada Koprivnice tijekom prosinca 1071 god.¹¹

HAMPOVICA (Đurđevac)

Skupni nalaz:

- God. 1912. je u glinenom loncu nađen 381 primjerak ugarskog srebrnog novca, koji je Muzeju poslao hampovički učitelj Tomo Cvetković. Blago je, kako se čini, ukopano između 1380. i 1390. god. Materijal se nalazi u numizmatičkoj zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu.

Sadržaj: Ugarska: Ludovik I. (1342-1382) (1), Marija (1382-1385) (120), Sigismund (1386-1437) (260).¹²

HLEBINE (Koprivnica)

Pojedinačni nalaz:

- Roma: Domitianus (81-96), slučajni nalaz iz 1983. god. Novac je otkrio Ž. Šelimber, južno od sela, uz šumu Ritoševo na položaju Dlakovica, a novac se čuva u Gradscome muzeju u Koprivnici.¹³

IMBRIJOVEC (Koprivnica)

Skupni nalaz:

- Ostava rimskog carskog novca AR (+420 komada), denarii i antoniniani, otkrivena je 1952. god. prigodom oranja na položaju Berek. Ukopana je 262. god. u posudi. Djelomično raspršena, dio (315 primjeraka) čuva se u Gradscome muzeju u Koprivnici.

⁹ Brunšmid 1900, 109-110; Klemenc 1939, 270; Metcalf 1965, 160,252; Mirnik, 1981, 61, br.159.98, 402; Mirnik 1986, 110. Ljubićeve bilješke na talijanskom i hrvatskom jeziku, u pismohrani Arheološkog muzeja u Zagrebu.

¹⁰ Mirnik 1986, 110.t

¹¹ 40 godina, 1986, 116, br. 7. Spis MG Koprivnice br. 166/1 od 8.XII. 1971/ AMZ br. 320/1-71 od 10.XII.1971.

¹² Brunšmid 1914; Mirnik, 1981, 108, br. 476; Šimek 1990, 200, br. 809. Spis br. 130/1912.

¹³ Marković 1984, 7; Šimek 1990, 112, br. 385.

Sadržaj: Elagabalus (218-11) (1), Julia Maesa (-223) (1), Severus Alexander (222-235) (1), Maximinus (235-238) (1), Gordianus III. (238-244) (3), Philippus I. (244-249) (8), Otacilia Severa (1), Philippus II. (244-249) (3), Trajanus Decius (248-251) (6), Herennia Etruscilla (1), Trebonianus Gallus (251-253) (7), Volusianus (251-253) (7), Valerianus (253-259) (57), Mariniana (2), Gallienus (253-268) (115), Salonina (80), Valerianus II. (255-258) (12), Saloninus (258-260) (10).¹⁴

JOSIPOVO (nekad Ciganka, Mesarna, Podravska Slatina)

Pojedinačni nalaz:

- Ugarska, Andrija I. (1046-1061), 4 denara, Réthy 12; Unger 5; srebro, svi probušeni (nađeni u dječjem grobu, br. 9. TOMIČIĆ 1999: 189, Fig. 17-18; 2000: 293, 297, 302¹⁵).

KAMENICA (Koprivnica)

Pojedinačni nalazi:

- Roma, Gallienus (253-268), RIC V,1, 146,178; AE, 18.5x20.5mm, 2.61 g, os 05; AMZ inv.br. G240; novac nađen na položaju Selir; Ante Reit, župnik, dar 1902.
- Roma, 3. st., AE, 15.5 mm, 1.76g; os 12; AMZ inv.br. G241; Ante Reit, župnik, dar 1903.
- Roma, Crispus (-326); tip PROVIDENTIA CAESS; AE, 15x16mm, 0.65g, os 06; novac nađen na položaju Selir; Ante Reit, župnik, dar 1902.
- Roma, Crispus (-326); tip PROVIDENTIA CAESS; AE, 17x18.5 mm, 2.31 g; os 06; AMZ inv.br. G241; Ante Reit, župnik, dar 1903.
- Roma, Constans (333-350); tip VICTORIA EDDAVGGQNN; AE, 15x16mm, 0.65g, os 06; novac nađen na položaju Selir; Ante Reit, župnik, dar 1902.
- Roma, IV. st.; loše sačuvani primjerak, AE, 18mm, 2.65g; novac nađen na položaju Selir; Ante Reit, župnik, dar 1902.
- Valentinianus I. (364-375), tip SECVRITAS REIPUBLICAE, Siscia; AE, 18 mm, 2.09 g; os 08; AMZ inv.br. G241; Ante Reit, župnik, dar 1903.
- Valens (364-378), tip SECVRITAS REIPUBLICAE; AE, 18 mm, 2.01 g; os 12; AMZ inv.br. G241; Ante Reit, župnik, dar 1903.
- Otomansko carstvo, ?17. st.; AE, 19 mm, 1.48 g; AMZ inv.br. G241; Ante Reit, župnik, dar 1903.
- Svetačka medaljica: s. Ignatius Loyola/ s. Johannes Franciscus, AE, AMZ inv.br. E32787; Ante Reit, župnik, dar 1903.

KAPAN (Virovitica)

Pojedinačni nalaz:

- Achaia, Hadrijanovo vrijeme - Hostilianus Markellos (Antinoos), AE, 37mm, 26.72 g; Eckhel, Doctrina VI, 532; Münsterberg, NZ, 1911: 121; AMZ inv.br. A5178; R. Prestini, dar 1905.¹⁶

KLOŠTAR PODRAVSKI (Đurđevac)

Pojedinačni nalaz:

- U lipnju 1991. god. je blizu župne crkve iskopan srebrnik od 15. krajcara Olomouckog nadbiskupa Karla II. von Liechtenstein-Castelcornio (1664-1695), Montenuovo 4076. Novac je pokazan u Arheološkome muzeju u Zagrebu dana 16.VII.1991.

KLOŠTAR PODRAVSKI, okolica (Đurđevac)

- Prema pismu muzejskog povjerenika Prof. Gustava Fleischera iz Bjelovara Šimi Ljubiću od 24.VIII.1888, Slavoljub Vrančić, poreski protustavnik iz Bjelovara Muzeju šalje srebrni novac.

KOPRIVNICA (i okolica)

Pojedinačni nalazi:

- Roma, Domitianus (81-96), AR, Coh. I, 474, 55 dif; AMZ inv.br. C10666; Nagy, 1906.
- Na položaju Farkašić, Stari Bunar, južno od pruge za Osijek, na mjestu nekada zvano "Pod kući" slučajno je 1938. god. kod kopanja bunara, otkriven rimski grob s nakitom i novcem iz IV. st.¹⁷

¹⁴ Zmajčić, 1955; Dukat - Mirnik 1978A, 19, 38; Demo 1979; Mirnik, 1981, 63, br.175; Šimek 1990, 112, br. 387. Spisi br. 649/52 od 27.XI. i 3.XII.1952; 161-1953 od 2.IV.1953; 745-1953 od 31.XII.1953.

¹⁵ Tomičić 1999: 189, sl. 17-18; 2000, 293, 297, 302

¹⁶ Mirnik 1986, 110.

¹⁷ Kolar 1975, 110; Šimek 1990, 117-118, br. 414.

- Neodređeni rimski novac, iskopan na položaju Pri Sv. Duhu, na obroncima Kalničkog gorja, između ceste i pruge za Varaždin.¹⁸
- Ugarska, Rudolf II. (1576-1612), denar, 1579, K-B, AR; AMZ inv.br. E18762; Kulmer, dar 1893.
- Ugarska, Rudolf II. (1576-1612), denar, 1581, K-B, AR; AMZ inv.br. E18781; Kulmer, dar 1893.
- Ugarska, Leopold I.(1656-1705), poltura, Ar, 199. Poklonio T.Pantelić. Sabljar, inventarski arci, rbr. 68.
- Kotor, mletačka uprava, Lodovico Bon (1465-1567), bagattino, AE, 16,5x17,5mm, 1.02 g; AMZ inv.br. E23720; Ivan Tkalac, dar.
- Kotor, mletačka uprava, Pietro Zen (1465-1567), bagattino, AE, 16x17,5mm, 0.94 g; AMZ inv.br. E23751; Ivan Tkalac, dar.

KOZAREVAC (Kloštar Podravski)

Skupni nalaz:

- U Nacionalnome muzeju u Budimpešti čuva se šest primjeraka tetradrahmi barbarsko-keltskog novca (inv.br. 27A/1898.1; 27A/1898.2; 27A/1898.1; 31A/1898.1; 31A/1898.3; R.I.6062) koji je u znanstvenoj literaturi dobio ime "Đurđevački tip" hrvatske grupe. Možda je riječ upravo o dijelu blaga iz Šemovca.Arheološki muzej u Zagrebu je zatražio i dobio sadrene odlivke.¹⁹

KRAJINA (KRAJNA) (Orahovica)

Pojedinačni nalaz:

- Roma, Hadrianus (117-137), AR, Coh. II, 216, 1234; AMZ inv.br. C1866; I. Kukuljević-Sakcinski.

KUNOVEC BREG (Koprivnica)

Pojedinačni nalazi:

- Brončani novac careva Nerve (96-98) i Trajana (98-117), nađeni u grobovima, kao i sestercij Marka Aurelija (161-180), iskovan u Rimu 168/169. po Kr., nađen van groba.²⁰

LADISLAV SOKOLOVAČKI (Koprivnica)

Pojedinačni nalaz:

- Na obroncima Bilogore nađeni su rimska keramika i novac.²¹

LEGRAD (Koprivnica)

Pojedinačni nalaz:

- Donja Austrija, Marija Terezija (1740-1780), AR, 5 kr, 1778, AMZ inv.br. E7660; Muzej u Legradu, dar 1921. god.

LEPAVINA (Koprivnica)

Skupni nalaz:

- Iz spisa sačuvanih u pismohrani Arheološkog muzeja u Zagrebu saznajemo da je tijekom lipnja 1885. god. došlo do otkrića glinenog lonca s više od 1000 ugarskih zlatnika (Sigismund - Ludovik II.), koji je odmah razgrubljen.²²

Pojedinačni nalaz:

- Ugarska, Matija I. (1458-1490), zlatna forinta; AMZ inv.br. E17496; Kesić, 1902. (možda je riječ o jednom primjerku iz gore spomenutog skupnog nalaza).

LUDBREG

Pojedinačni nalazi:

- Rim, Republika, legionarski denar Marka Antonija, AR, iz iskopavanja.²³
- Lucilla (147-183), tip CONCORDIA, AR, RIC III, 274,757; iz iskopavanja²⁴
- Roma, Claudius II. (268-270), AE, 18.5x20mm, 2.24g, os 01; AMZ inv.br. G293; Klauzer, gostioničar, dar 1906.
- Roma, Aurelianus (270-275), AE, Coh. VI, 182, 60; AMZ inv.br. C7285; Klauzer, gostioničar, dar 1906.
- Roma, Urbs Roma, IV. st., AE, 17.5mm, 1.75 g, os 12, Siscia; AMZ inv.br. G293; Klauzer, gostioničar, dar 1906.

¹⁸ Šimek 1990, 120, br. 427.

¹⁹ Dukat-Mirnik, 1978, 198, 205-206; Mirnik, 1981, 43-44, br. 64 (sa cjelokupnom literaturom); Šimek 1990, 201, br. 817.

²⁰ 40 godina, 1986, 115, 116, br. 11.

²¹ Lovrenčević 1980, 244; Šimek 1990, 124-125, br. 454.

²² Mirnik, 1981, 131, br. 635. Spisi Šime Ljubića br. 124 od 16.VII.1885 upućeni Podžupaniji u Križevcima i Kr. Zemaljskoj Vladi, Odjelu za bogoštovlje i nastavu.

²³ Gorenc - Vikić 1986, 60.

²⁴ 40 godina, 1986, 119; Gorenc - Vikić 1986, 65.

- Roma, Constantinus II. (317-340), AE, Londinium, Coh. VII, 367, 10; AMZ inv.br. C1866; gostioničar, dar Klauzer, 1906.

LUDBREG, okolica

Pojedinačni nalazi:

- Barbarsko-keltski novac, oponašanje zlatnika Aleksandra III. Makedonskog Velikog; AV, 18mm, 8.21 g; AMZ inv. br. A4674; Josip Kon, kupljeno 1906.
- Roma, Domitianus (81-96), AR, Coh. I, 496, 189; AMZ inv.br. C898; Josip Kon, kupljeno 1906.

MALI POGANAC (Koprivnica)

Skupni nalaz:

God. 1885. otkriven je glineni lonac s oko 300 ugarskih srebrnika 15. st. (Sigismund, Matija I.), koji su raspršeni.²⁵

MEDINCI (Podravska Slatina)

- Nakon što je u "Novostima" pročitao noticu o nalazu rimskog zlatnog novca u Medincima, muzejski je ravnatelj Viktor Hoffler je dana 15. II. 1929. Općinskom poglavarstvu u Medincima poslao brzojav kao i dopis br. 33 od 17.II.1929, tražeći izvješće o tom nalazu. Općinsko poglavarstvo u Gornjem Miholjcu, kojem je dopis bio proslijeđen, odgovorilo je dopisom br. 653/1929 od 21.II.1929 (ćirilicom) da je Đoko Markov Dokić 1928. god. prigodom kosidbe žita našao jedan komad zlatnog novca na njivi, a prodao ga je svećeniku Adamu Marinu iz Marinaca za 200 din. Ana Spasić udana Taulić iz Nedinaca je izjavila da je i ona našla jedan zlatnih u gnoju, te je i taj zlatnik kupio Adam Marin za istu svotu od 200 din. Potonji se u prosincu preselio u Đurđevac kao nastavnim na gimnaziju.

NETEČA (Virovitica)

Skupni nalaz:

Prema usmenim podacima, dobivenim od akademika Anđele Horvat te nekih članova Hrvatskog numizmatičkog društva, ranih sedamdesetih godina 20. st. iskopana je i rastepena ostava ugarskih srebrnika: Vladislav II. (1490-1516), Ludovik II. (1516-1526), Ivan I. Zapolja (1526-1540).²⁶

NOVAČKA - Gradina (Koprivnica)

- Prigodom arheoloških iskopavanja grobnih humaka u šumi Gradina, nađeno je rimskog novca.²⁷

NOVIGRAD PODRAVSKI (Koprivnica)

Pojedinačni nalaz:

- God. 1968. iskopan je u Koprivničkoj ulici, na zapadnom dijelu selaj u vrtu Stjepana Jagara, kbr. 75, novac Julijana II. (355-363).²⁸

ORAHOVICA (Orahovica)

Skupni nalaz:

God. 1899. došlo je do nalaza na skupu zlatnog i srebrnog novca, ukopanog poslije 1689. god., tijekom ratova za oslobođenje Slavonije. Dio ostave nekada se nalazio u zbirci Karla Franje Nubera, a ostatak je raspršen.

Sadržaj:

Češka: Leopod I. (1657-1705), grošić; Dubrovnik: denarići 1630-1689; Flandrija: Filip IV. (1621-1665), talir (1); Francuska: Louis XIV. (1643-1715), douzains; Mleci: Domenico Contarini (1659-1675), zecchino (2), Nicolo Sagredo (1675-1676), zecchino (1), Alvise Contarini (1676-1684), zecchino (1), Monaco: Honoré II. Grimaldi (1605-1662), luigini; Otomansko carstvo (1).²⁹

Pojedinačni nalaz:

- Roma, Faustina II. (130-175), AE, Coh. III, 148, 1421; AMZ inv.br. C2906; Vuković.

OREŠAC (Virovitica)

Pojedinačni nalazi:³⁰

- Roma, Nerva (96-98), AE, sestertius, Coh. II, 7, 67; slabo sačuvan. Nađen na oranici Stjepana Petrovića, unutar

²⁵ Vjesnik Hrvatskog arheološkog društva, 7, Zagreb, 1885, br. 4, 127-128; 9, 1887, br. 1, 29-30; Dukat-Mirnik 1978, 205-206; Mirnik, 1981, 123, br. 584; Šimek 1990, 125, br. 459. Spis br. 9441 ex 1885 od Kr. Hrvatske Slavonske Zemaljske Vlade, Odjela za bogoštovlje i nastavu; spis br. 131 od 19.X. 1886 od Šime Ljubića, kao i njegove bilješke.

²⁶ Mirnik, 1981, 132, br. 641; Mirnik 1986, 110.

²⁷ 40 godina, 1986, 122;

²⁸ Šimek 1990, 127, br. 466.

²⁹ Brunšmid 1905; Rešetar 1924, 586-587; Mirnik, 1981, 144, br. 710.

³⁰ Mirnik, 1986, 110-111.

- antičke arhitekture. AMZ, pismohrana, spisi br. 143/1907. od 7.X.1907.
- Roma, Domitianus (81-96), slabo sačuvani as (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - Roma, Trajanus (98-117), AE, sestertius, slabo sačuvan; lokalitet: Svetanja, uz groblje, GM Virovitica.
 - Roma, Trajanus (98-117) ili Hadrianus (117-138), slabo sačuvani as, nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Roma, Hadrianus (117-138), slabo sačuvani sestertius; nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Roma, Faustina I. (105-140), sestertius, Roma, iza 141.; Coh. II, 414, 12; RIC III, 162, 1105; AE, 31mm, 26.60g; os 06; AMZ inv.br. C2415; Stjepan Tompak, župnik u Terezovcu, dar.
 - Severus Alexander (222-235), Nicaea, BMC 168,102; AE,18.5mm, 19.5mm, 4.06 g; os 02; nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Roma, kasno 2. ili rano 3. st.; slabo sačuvani denar; našao S. Sušec u svom vrtu, kbr. 117b; GM Virovitica.
 - Gordianus III. (238-244), Viminacium, AN I; Pick 32, 71; AE, 29x30.5mm; 12.86 g; os 02; našao S. Sušec u svom vrtu, kbr. 117b; GM Virovitica.
 - Roma, Claudius II. (268-270), Mediolanum; RIC V/1, 224, 160; AE, 17x20mm, 2.60g; našao S. Sušec u svom vrtu, kbr. 117b; GM Virovitica.
 - Roma, Claudius II. (268-270), slabo sačuvani antoninijan; našao S. Sušec u svom vrtu, kbr. 117b; GM Virovitica.
 - Roma, Claudius II. (268-270), slabo sačuvani antoninijan; nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Roma, Probus (276-282), antoninianus, Roma, RIC V/2, 41, 227; AE, 22mm, 3.02 g; os 06; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - Roma, Probus (276-282), antoninianus, Siscia, RIC V/2, 89, 670; AE, 22.5x24 mm, 3.66 g; os 12; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - Roma, slabo sačuvani primjerak; nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Roma, Licinius I. (307-323), Roma 314-315; RIC VII., 299, 30; AE, 19mm, 2.79g; nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Roma, Constantinus I. (306/7-337), Aquileia, 320-321; RIC VII, 402, 65; AE, 20mm, 2,74g; os 12; nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Roma, Constantinus I. (306/7-337), follis, Thessalonica, 320; RIC VII, 508, ?84; AE, 20mm, 2,24g; os 06; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - Roma, Constantinus I. (306/7-337), Thessalonica, 324; RIC VII, 513, 123; AE, 19mm, 3,29g; os 04; našao S. Sušec u svom vrtu, kbr. 117b; GM Virovitica.
 - Roma, Constantinus I. (306/7-337), Constantinopolis, 330-333; RIC VII, 579, ?59; AE, 19mm, 2.10g; os 12; nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Roma, Constantinus I. (306/7-337), Nicomedia, 347-348; RIC VIII, 474, 48; AE, 15mm, 0.96 g; os 06; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - Roma, Constantinopolis, Nicomedia, 330-335; RIC VII, 634, 196; AE, 17.5mm, 2.20g; os 12; nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Constantius II. (323-361), Aquileia, 355-361, RIC VIII, 336, 217; AE, 17mm, 1.50g; os 07; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - Constantius II. (323-361), Siscia, 355-361, RIC VIII, 377, 361; AE, 18mm, 1.48g; os 06; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - Constantius II. (323-361), slabo sačuvani AE primjerak; našao S. Sušec u svom vrtu, kbr. 117b; GM Virovitica.
 - Constans (333-350), Siscia, 337-340, RIC VIII, 355, 93; AE, 16.5mm, 1.45g; os 06; , nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Constans (333-350), Siscia, 348-350, RIC VIII, 366, 232; AE, 18mm, 1.50g; os 06; , nađen iza kbr. 117a; GM Virovitica.
 - Iovianus (363-364), Heraclea; RIC VIII, 439, 108; AE, 20mm, 2.68g; os 06; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - Valens (364-378), Thessalonica, 367-375; RIC IX, 178, 26b; XXXVI; AE, 17mm, 1.93; os 07; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - Gratianus (375-383), Siscia, 367-375; RIC IX, 147, 15c X; AE, 18mm, 2.10g; os 02; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci).
 - 5 primjeraka slabo sačuvanog brončanog novca IV. st; (Orešac, nekad u nekoj privatnoj zbirci kao i GM Virovitica).

³¹ Pismohrana AMZ, omot Otrovanec.

OTROVANEC (Đurđevac)Skupni nalaz:³¹

- Prema pismenoj obavijesti Mije Zvonareka iz Otrovanca kod Pitomače, tada učenika VII. razreda osmogodišnje škole, on je zime 1972. god. kod kuće Đure Škvarića, kbr. 159, na dubini od 0.80 m, prigodom kopanja rova za vodovod, otkrio glineni lonac s više od 500 primjeraka antoninijana. Dana 1.III. 1972. je ekipa Arheološkog muzeja u Zagrebu u sastavu Vera Vejvoda, viši kustos, Dr. Predrag Brozović, tajnik i Zdenka Dukat, kustos, boravila u Otrovancu radi otkupa materijala. Dio nalaza (350 primjeraka) uvršten je u numizmatičku zbirku Arheološkog muzeja u Zagrebu. Sakrivanje blaga može se datirati u vrijeme vladanja cara Galijena.

Sadržaj: Elagabalus (218-222), Gordianus III. (238-244), Philippus I. (244-249), Otacilia Severa, Trajanus Decius (248-251), Trebonianus Gallus (251-253), Volusianus (251-253), Valerianus (253-259), Mariniana, Gallienus (253-268), Salonina.³²

PITOMAČA (Đurđevac)

Skupni nalaz:

- Dana 4.XI. 1966. iskopao Slavko Lončarević, poljoprivrednik iz Pitomače, u dvorištu svoje kuće, Dravska ulica 75, istočno od seoskog središta, na dubini od 0.60 m glineni lonac s oko 2000 primjeraka rimskog carskog novca 3.st. Nalaznik je obavijestio Arheološki muzej u Zagrebu. Premda je dio materijala raznesen, 1644 komada dopremljeno je u Arheološki muzej u Zagrebu skupa s recipijentom.

Sadržaj: Trebonianus Gallus (251-253), Gallienus (253-268), Salonina, Postumus (258-268), Tetricus (268-273), Claudius II. (268-270), Quintillus (270), Aurelianus (270-275).³³

Pojedinačni nalazi:

- Roma, Nero (54-68), aureus, Roma, 63-68; Cohen I, 287, 118; RIC I, 148, 45; AV. Primjerak je iskopala Terezija Halavuk, kopajući krumpir na položaju Molvica-Gredičke, u jesen 1936. god..³⁴
- Na kraju Dravske ulice, istočno ispod Bereka, na položaju Krčevine nađen je rimski novac, u privatnoj zbirci R. Brkića u Zrenjaninu.³⁵

PODRAVSKA SLATINA

Skupni nalaz:

- Postoje podaci o vrlo važnom skupnom nalazu od oko 1200 austrijskih i bavorski srebrnih pfeniga, o kojima piše Imre (Emerik) Frey, poznati numizmatičar sakupljač iz Sombora,³⁶ u čijem se vlasništvu veći dio nalazio.

O tome nešto više: Arhiv AMZ, spis br. 52/1924. Dana 18.VIII. 1924. Oskar Antunović Friml, još jedan od poznatih sakupljača, čija je numizmatička zbirka otkupljena za Arheološki muzej u Zagrebu 1915. god., piše Josipu Brunšmidu pisamce slijedećeg sadržaja: "*Osijek, 18/8 924. Veleučeni gospodine! Jučer mi poslaše gosp. Schwintaler iz O. III. jednu posudicu u ovoj formi: A 16 cm visoka, a 14 c široka. natrpana srebr. novcem, kao već u pismu priloženi uzorci. Cijela posuda s novcima je teka 2.20 Kg. Pita šta bi morao iz njih dobiti. Nadjeni su oko Slatine. Molim odgovor. Veleštovanjem F. Antunović Osijek I.*" U omotu se nalaze 4 primjerka srebrnika. Srebrnici iz spomenutog omota su slijedeći:

(Spis br.29/1924 - Dr.R. Ivančić, odvjetnik u Slatini; 52/1924 - Slatina, okolica, nahodaj novaca, Oskar Frimel Antunović, izvještaj. Osijek, 18.VIII.1924. Frey, I. Slatinaer Fund. Numizmatičar, 2/1935: 47-48. Mirnik 1981: 101, br.423. U posudi je nađeno oko 1200 feniga (Bavorska, Beč), dio se čuvao u zbirci Imre Freya.)

1 - nepoznato

2 Pf b.g.

Svjetovna gospoda/Weltliche Herren

Srednja Europa

Bayern

Dynastie der Wittelsbacher (1180-1914)

Oberbayern (1255-1363)

Ludwig II. der Strenge (*13.IX.1229-1253-1255+2.II.1294)

3 Pf b.I.(1253-1494) München

³² Dukat 1974; Dukat - Mirnik 1978A, 24, br. 78; Mirnik, 1981, 67, br. 203; Demo 1982, 260ff; 409-420); Mirnik 1986, 111; Šimek 1990, 203, br. 829.

³³ Dukat 1967; Pegan 1968, 2, 86; Dukat, 1974, 135; Dukat - Mirnik 1978A, 24, br. 83; Kos 1979, 113, 118-119; Mirnik, 1981, 68, br. 206; Mirnik 1986, 111; Šimek 1990, 203, br. 830.

³⁴ Mirnik, 1986, 111. Arhiv AMZ, spis br. 609/1936

³⁵ Šimek 1990, 203, br. 831.

³⁶ Frey 1935; Mirnik, 1981, 101, br. 424.

Rudolf I. der Stammler (*4.X.1274-2.II.1294+12.VIII.1319)

4 Pf b.I.(1310-1317) München

1 Dobro sačuvan. T.: 0.74g. Dim.: 14x18mm. 538:ZAG E48148.

2 Dobro sačuvan. T.: 0.64g. Dim.: 16x18mm. 538:ZAG E48149.

3 Pop.: redovnika, s kapuljačom, nad. Rv.: Lav se propinje nal. Bk.

Dobro sačuvan. T.: 0.62g. Dim.: 15x17mm. 538:ZAG E48146.

4 Pop.: redovnika, s kapuljačom, nal.; drži hodočasnički štap, na ramenu križ. Rv.: Lav se propinje nal. Ik. Dobro sačuvan. Pol. kal.:

11. T.: 0.71g. Dim.: 15x17mm. 538:ZAG E48147.

“Slatinaer Fund.

Ich kaufte vor einigen Tagen hier in Sombor von einem hiesigen Juwelier einen größeren Fund Wiener Pfennige, welche in Slatina (Podravska Slatina in Jugoslavien, damaliges Kroatien), von Našice 43 Km. und von Vitovirica 29 Km. entfernt, gefunden sind. Der hiesige Juwelier, von dem ich diesen Fund gekauft habe, kaufte ihn von einem Osijeker (Esseg) Juwelier, welcher ihn direkt vom Vorfinder gekauft haben soll. Ich könnte die Umstände der Fundung nicht erfahren, der Fund ist als Material angeblich komplett. Die Münzen sind durchschnittlich gut erhalten, aber, wie es bei Wiener Pfennigen häufig vorkommt, sind auch mehrere nicht konzentrierte Stücke, und auch solche, welche man nicht bestimmen kann. Stark abgenützte Stücke gibt es sehr wenig. Man findet einige Stücke, auf welchen man Spuren des früheren Gepräges zu sehen sind, aber sie entbehren das Gepräge des Wiener Pfennige.

Es kommt auch ein bayerisches Gepräge vor, auf dessen Rückseite ein früheres Gepräge von Wiener Pfennig deutlich zu bemerken ist. (Luschin No 112, Abbildung 100).

Auf den Rückseiten der Münzen mit gleicher Hauptseite finden wir diverse Spuren der vorigen Gepräge, Quadraten, welche man vielleicht auch „Quadratum incusum“ nennen kann, und kommt auch ganz glatte Rückseite vor.

Den Fund sortierte ich gemäß dem Werke A. Luschin von Ebengreut: „Die Wiener Pfennige, Fundverzeichnisse, und kritische Studien, Wien 1877“, nach Nummer der Beschreibung und Abbildung-Nummern auf den Tafeln. Meiner Ansicht nach ist die Zitierung beider Nummer überflüssig, deshalb berufe ich mich nur auf die Nummer der Abbildungen.

Im Funde kommen vor: Luschin: Abbildungen No 4 in 49 Stücken, No 6 in 10 Stücken, No 12 in 28 Stück, No 21 in 9 St., No 27 in 6 St., No 31 in 6 St., No 35 in 12 St., No 37 in 39 St., No 39 in 25 St., No 41 in 51 St., No 42 in 53 St., No 43 in 61 St., No 45 in 1 St., No 47 in 41 St., No 51 in 9 St., No 52 in 17 St., No 53 in 73 St., No 54 in 19 St., No 55 in 37 St., No 56 in 18 St., No 64 in 1 St., No 65 in 2 St., No 68 in 4 St., No 65 in 2 St., No 68 in 4 St., No 70 in 31 St., No 71 in 35 St., No 73 in 39 St., No 77 in 21 St., No 78 in 26 St., No 80 in 42 St., No 81 in 21 St., No 82 in 1 St., No 83 in 3 St., No 34 in 70 St., No 87 in 1 St., No 88 in 14 St., No 89 in 24 St., No 94 in 18 St., No 95 in 5 St., No 98 in 5 St., No 99 in 5 St., No 100 in 46 St., No 104 in 12 St., No 112 in 29 St., No 113 in 1 St., No 114 in 26 St., No 117 in 2 St., No 118 in 6 St., No 119 in 34 St., No 120 in 13 St., No 135 in 1 St., No 136 in 1 St., No 140 in 2 St., No 147 in 2 St., No 151 in 4 St., No 153 in 3 St., No 157 in 2 St., No 158 in 4 St., No 161 in 2 St., No 162 in 2 St., No 166 in 2 St., No 168 in 1 St., No 168 in 1 St., No 169 in 1 St., No 170 in 6 St., No 172 in 2 St., No 174 in 1 St., No 213 in 5 St., No 247 in 1 St., No 250 in 32 St., No 251 in 2 St., No 257 in 21 St., unbestimmte Pfennige waren 18 Stück und Hälblinge waren 5 St.

Mich interessiert dieser Fund nicht sehr, weil ich österreichische Münzen nicht sammle. Ich bin geneigt, diese gegen jugoslavische oder ungarische Münzen auszutauschen oder eventuell verkaufen. Ich bitte von den Herren Sammlern Offerte diesbezüglich.³⁷

Pojedinačni nalazi:

- Roma, Antoninus Pius (138-161), AV, Coh. II, 277, 70; AMZ inv.br. C2002; Švarc 1901.

- Roma, Marcus Aurelius (161-180), AE, Coh. III, 86, 882; AMZ inv.br. C2788; Selinger.

PODRAVSKA SLATINA, okolica

Grobni nalaz:

- Emilija Hruby, žena savjetnika banskog stola darovala je Narodnom muzeju predmete nađene u nekom ženskom grobu blizu Slatine (AMZ, inv. br. G347). To su: dvodjelna bakrena kopča, 10 bakrenih ukosnica sa staklenom perlom na kraju; stakalce, koje je po svoj prilici pokrivalo svetačku sličicu; kao i slijedeće bakrene žetone, od kojih su svi jednom ili dvaput probušeni i bili su vjerojatno prišiveni na haljinu:

- Hanns Krauwinkel,³⁸ Nürnberg, računarski pfenig, konac 16./ početak 17. st.

³⁷ Frey 1935

³⁸ Forrer III, 1907, 220-222.

- Cornelius Lauffer,³⁹ Nürnberg, računarski pfenig s likom Ljudevita XIV. kralja Francuske (3 komada); c.1660-1676;
- Wolfgang Lauffer,⁴⁰ Nürnberg, računarski pfenizi (2 komada), c. 1618-1660;
- računarski pfenig, Nürnberg, slabo sačuvan.

PODRAVSKE SESVETE, okolica (Đurđevac)

Pojedinačni nalaz:

- Prema pismu muzejskog povjerenika Prof. Gustava Fleischera iz Bjelovara od 28.VII.1893, je u okolici, Sesveta, gdje je on prije toga bio kopao, nađen je ugarski zlatnik (Ladislav V., 1453-1457, zlatna forinta, kovnica Kremnica, sigle K - R, komorni grof Christian Rüssel, 1455 god. Pohl H-3-3; Réthy 171-6); od kojeg prilaže dva otiska u staniolu i jedan u olovci na papiru. Na žalost primjerak nije otkupljen za muzej.
- Dana 22.VII.1890. god. G. Fleischer šalje muzeju otisak pečatnjaka s natpisom: Joseph G.v. Rabatta: Maria Josepha Eleon.Graefin Vo:R.G.G.Cazianerin.

PRUGOVAC (Đurđevac)

Skupni nalaz:

- Rimski carski novac, sestertii i dupondii, AE (c.260), ukopani u posudi, otkriveni 1887. god. na položaju Peskulače, oko 3 km jugozapadno od sela, na pašnjaku kod šumice Mali Bukvić. Tpq. 164, ukop oko 166. g. po Kr. Ostava raspršena, 107 primjeraka se čuva u Arheološkome muzeju u Zagrebu.

Sadržaj: Vespasianus (69-79) (1), Domitianus (81-96) (1), Trajanus (98-117) (13), Hadrianus (117-138) (28), Sabina (-136) (2), Antoninus Pius (138-161) (18), Faustina I. (105-140) (8), Marcus Aurelius (161-180) (4), Faustina II. (130-175) (1), Lucius Verus (161-169) (1).⁴¹

PRUGOVAC, okolica (Đurđevac)

Pojedinačni nalazi:

- Roma, Hadrianus (117-138); slabo sačuvani as; AE, AMZ inv.br. G358; prof. Fleischer.
- Roma, Faustina II. (130-175), AR, Coh. III, 138, 24; AMZ inv.br. C2836; Fleischer.
- Roma, 2. st., loše sačuvani sestercij; AMZ inv.br. G358; prof. Fleischer.
- Roma, Gordianus III.(238-244), AR, Coh. V, 33, 121; AMZ inv.br. C4419; Fleischer.
- Roma, Gallienus (253-268), AE, Coh. V, 351, 38; AMZ inv.br. C5253; Fleischer.
- Roma, Gallienus (253-268), AE, Coh. V, 363, 165; AMZ inv.br. C5346; Fleischer.
- Roma, Gallienus (253-268), AE, Coh. V, 383, 404; AMZ inv.br. C5505; Fleischer.
- Roma, Gallienus (253-268), AE, Coh. V, 410, 685; AMZ inv.br. C5605; Fleischer.
- Roma, Gallienus (253-268), tip FELICITAS AVG; AE, AMZ inv.br. G357; prof. Fleischer.
- Roma, Gallienus (253-268), AE, AMZ inv.br. G357; prof. Fleischer.
- Roma, Gallienus (253-268), AE, AMZ inv.br. G358; prof. Fleischer.
- Roma, Constans (333-350), tip FELTEMPREPARATIO; AE; AMZ inv.br. G358; prof. Fleischer.
- Roma, Gratianus (375-383), tip FELTEMPREPARATIO; Siscia, AE; AMZ inv.br. G358; prof. Fleischer.
- Roma, ?Gratianus (375-383), tip VOT XX/MVLT XXX; AE; AMZ inv.br. G358; prof. Fleischer.
- Ugarska, Sigismund (1387-1437), zlatna forinta, Kremnička kovnica, Unger 446, I dif; Pohl D-2-34: (1431, 1434,1437); K - Š, komorni grof Johannes Siebenlinder (Septemtilis) pokazana u Arheološkome muzeju u Zagrebu dana 15.II.1985.

RUŽICA (Orahovica)

Pojedinačni nalaz:

- Ugarska, Matija II. (1612-1619), denar, 1609, K-B, AR; AMZ inv.br. E18973.

SENKOVCI (Podravska Slatina)

Pojedinačni nalaz:

- Roma, Philippus II. (244-249), AE, Coh. V, 167, 57; AMZ inv.br. C4769; Horvath.

SIGETEC (Koprivnica)

Skupni nalaz:

³⁹ Forrer III, 1907, 331-332.

⁴⁰ Forrer III, 1907, 333-334.

⁴¹ Mirnik, 1981, 57, br.139 (sa cjelokupnom literaturom); Šimek 1990, 206, br. 843. Pismohrana AMZ, omot Prugovac.

- Prema podacima iz arhiva Arheološkog muzeja u Zagrebu⁴² 1910. god. došlo je prigodom okopavanja kukuruza do nalaza srebrnog novca. Seljak Mijo Mesarić je iskopao glinenu posudu s približno 7 kg., oko 3747 primjeraka novca. Najmlađi primjerak iskovan je 1729. god, pa se ta godina smatra kao terminus post quem. Dio ostave dospjeo je u fundus numizmatičke zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu.

Sadržaj:

Austrija: Donja Austrija: Josip I. (1705-1711), Karlo VI. (1711-1740); Salzburg: Max Gandolf von Khuenburg (1668-1687); Štajerska: Josip I. (1705-1711), Karlo VI. (1711-1740); Češka: Leopold I. (1657-1705).⁴³

Pojedinačni nalaz:

- U Muzeju grada Koprivnice čuva se novac Konstantina I. (306/7-337), slučajno nađen oko 1952. god.⁴⁴

SLADOJEVCI (Podravska Slatina)

Skupni nalazi:

Dva manja skupna nalaza rimskog carskog novca IV. st. (38, 44) iskopani su u grobovima prije 1967. god, a čuvaju se u Muzeju Slavonije u Osijeku:

Grob br. 4: Constantius II. (323-361) (20), Constans (333-350) (4), Julianus (355-363) (4), neodr. (10) - kovnice: Constantinopolis (2), Sirmium (2), Siscia (11), neodr. (23).

Grob br. 5: Constantinus I (306/7-337) (4), Constantius II. (323-361) (17), Vetrano (350) (1), Constantinopolis (3), Constans (14), Delmatus (1), neodr. (10) - kovnice: Alexandria (1), Antiochia (2), Aquileia (3), Constantinopolis (2), Cyzicus (1), Nicomedia (1), Siscia (11), Thessalonica (7), neodr. (16).⁴⁵

SOPJE (Podravska Slatina) A

SRDINAC (Koprivnica)

Skupni nalaz:

- Dana 6.IV. 1908. god. iskopao je Gjuro Grubačević u nekom vinogradu, u glinenom lončiću, ostava od oko 451 primjeraka srebrnog novca raznih europskih zemalja.⁴⁶ Terminus post quem bila je 1627. god. Skupni je nalaz raspršen.

Sadržaj:

Austrija: Tirol Sigismund (1549-1496), ertschreuzer; Leopold (1623-1632), talir 1632; Mleci: Marcantonio Memmo (1612-1615), soldo; Giovanni I. Corner (1615-1629), 1/2 scudo della croce, 1/4 scudo della croce; Njemačka: Schweidnitz/ Svidnica (Šleska), Ludovik II. (1516-1526), 1/2 groša (2); Poljska: Kazimir (1444-1492), (2), Ivan Albert (1492-1502) (3), Aleksandar (1501-1506) (1); Španjolska: Filip III. (1598-1621), piaster; Ugarska: Ferdinand I (1527-1564) (5), Maksimilijan II. (1564-1576) (2), Rudolf II. (1576-1612) (3), Matija II. (1612-1619) (3), Ferdinand II. (1619-1637) (1).⁴⁷

STARIGRAD (Koprivnica)

Skupni nalaz:

Na prvim obroncima Bilogore, u blizini sela iskopao je P. Rakuša ostavu rimskog novca 3. st., koji je raspršen a dva primjerka novca nalazila su se kod I. Rakuše.⁴⁸

STARIGRAD - Sv. Mirko (Koprivnica)

Skupni/ grobni nalaz:

Ispod Kamengrada, uz lijevu obalu potoka Jagnjedovca, istraživana je srednjovjekovna nekropola. Skupni nalaz

⁴² Pismo Stjepana Janeša, apsoluta filozofije iz Sigetca, zadnja pošta Drnje od 29.VI.1910, spis br. 76/1911, koje je istovremeno poslao i uredništvu "Novosti".

⁴³ Arhiv AMZ, spis br. 76/1911; Mirnik, 1981, 154, br. 765.

⁴⁴ Šimek 1990, 130, br. 484.

⁴⁵ Spajić 1967; Kent 1973: 354; Dukat - Mirnik 1978A, 26, br. 107; Mirnik, 1981, 81, br.301; Kos, 1979, 114, 188-119.

⁴⁶ Arhiv AMZ, spis br. 70/1908: Kr. kotarska oblast u Koprivnici, spis br. 4857-1908 od 14. svinja 1908. šalje Kr. zem. vladi, Odjelu za unutarnje poslove obavijest o numizmatičkim nalazima u Srdincu; Kr. zem. vlada, Odjel za unutarnje poslove, spis br. 027119 od 16.V.1908 šalje Kr. zem. vladi, Odjelu za bogoštovlje i nastavu 29 komada srebrnog novca; Kr. zem. vlada, Odjel za bogoštovlje i nastavu, spis br. 10.943/1908 bd 23.V.1908 dostavlja ravnateljstvu Arheološkog odjela Narodnog muzeja u Zagrebu 29 komada starog srebrnog novca koje preuzima V. Hoffiller. 26.V. 1908; Dopis Ravnateljstva Arheološkog odjela Narodnog muzeja Kr. kotarskoj oblasti u Koprivnici glede vrijednosti nalaza u Srdincu koja je jednaka vrijednosti srebra i šalje nalazniku 9 Kruna; Kr. kotarska oblast u Koprivnici, spis br. 6813-908 od 20. lipnja 1908. Poštanskom doznačnicom se Ravnateljstvu Arheološkog odjela Narodnog muzeja vraća iznos od 9 Kr., pošto Gjuro Grubačević iz Srdinca nije zadovoljan s tako niskom odštetom i traži povrat srebrnika; Odgovor V. Hoffillera br. 70-2/1908 od 5.VII 1908 - vraćaju se srebrnici nalazniku

⁴⁷ Brunšmid 1909; Mirnik, 1981, 146, br.719; Mikoajczyk 1982, 22. 25.

⁴⁸ Šimek 1990, 131, br. 493.

novca je iz groba br. 77. Riječ je o sadržaju kese koja je vidjela na pojasu s desne strane pokojnika:

- Slavonija - ban Mikac Mihaljević (1325-1343), obol (1); Ugarska - Ludovik I. (1342-1380), denari (6), obol (1); Marija (1382-1385), oboli (2).⁴⁹

SUHA KATALENA (i VIRJE) (Đurđevac)

Pojedinačni nalazi:

- Roma, Vespasianus (69-79), AR, Coh. I, 275, 36; AMZ inv.br. C18414.
- Roma, 1-2 st., as, slabo sačuvan; AE, AMZ inv.br. G472; dar učitelja.
- Roma, 1-2 st., as, slabo sačuvan; AE, AMZ inv.br. G472; dar učitelja.
- Roma, Antoninus Pius (138-161), AE, Coh. II, 298, 274; AMZ inv.br. C18456, Paitz.
- Roma, Gallienus (253-268); AE, AMZ inv.br. G472; dar učitelja.
- Roma, Claudius II. (268-270), tip PROVIDENTIAAVG; AE, AMZ inv.br. G472; dar učitelja.
- Roma, Constantius II. (323-361), tip FELTEMPREPARATIO; AE, AMZ inv.br. G472; dar učitelja.

SUHOPOLJE (Terezovac; Virovitica)

Skupni nalaz:

Riječ je bilo o jednoj, ili pak o dvije raspršene ostave srebrnog ugarskog novca (taliri i denari, oko 740 primjeraka), od Matije I. do Ferdinanda II. Podaci o toj ostavi nalaze se u arhivu Arheološkoga muzeja u Zagrebu i u mađarskoj znanstvenoj literaturi.⁵⁰

1. Blago otkriveno oko 1916. god., na posjedu obitelji Janković. Zakopano je nakon 1527. god., a sadržavalo je više od 687 komada ugarskih denara; ostatak je raspršen

Sadržaj: Ugarska: Matija I. (1458-1490) (66), Vladislav II. (1490-1516) (395), Ludovik II. (1516-1526) (219); Ferdinand I. (1527-1564) (1), Ivan I. Zapolja (1526-1540) (6).⁵¹

2. Ostava, kako se čini drugačija od gore navedene, isto tako nađena 1916. god. I ona je sadržavala ugarski novac, denare i talire. Prema sitnome novcu dade se zaključiti da je blago zakopano 1619. god, ali kasniji taliri nose godine 1621, 1622, 1624 i 1633, a zakopana je nakon 1633. god. Nalaz je rastepen, pojedinačni primjerci nalazili su se nekada u posjedu Stjepana Tompaka i N. Ljevakovića u Suhopolju. Dio nalaza dobio je na uvid J. Brunšmid te je novac vratio Stjepanu Tompaku.⁵²

Sadržaj: Ugarska: Ferdinand II. (1619-1637); denar 1619 K-B; taliri 1621, 1622, 1624, 1633;

Pojedinačni nalazi:⁵³

- Austrija, Koruška, Leopold I. (1657-1705), 3 kr. 1706, IP (Joseph Preiss), kovnica Sankt Veit; Miller 205; AR, 21mm, 1.16 g; AMZ inv.br. E10675, Stjepan Tompak, dar 1913.
- Austrija, Salzburg, Eberhard II. (1200-1246), frizaški pfennig, AR, 14x16mm, 0.82 g; AMZ inv.br. E8990, Stjepan Tompak, dar 1913.
- Austrija, Štajerska, Leopold I. (1657-1705), 6 kr. 1682, AR, 25x26.5mm, 2.65 g; Graz, JAN (Johann Anton Nowak); Miller 181; AMZ inv.br. E9726, Stjepan Tompak, dar 1913.
- Austrija, Tirol, Ferdinand (1564-1595), talir bez godine, AR, 40mm, 28.14g; Hall; AMZ inv.br. E11143, Stjepan Tompak, dar 1913.
- Austrija, Tirol, Marija Terezija (1740-1780), 3 gr. 1755 Hall; Miller 256; AR 20mm, 1.46gM ; AMZ inv.br. E12338, Stjepan Tompak, dar 1913.
- Slavonija, Bela IV. (1235-1270), ban Henrik Gisingovac (1269-1270), Rengjeo IV. var; AR, denar, AR, AMZ inv.br. E21047, Stjepan Tompak, dar 1913. Primjerak je nađen u gradu Kliškovcu
- Ugarska, Rudolf II. (1576-1612), denar 1602, AR, K-B; Unger II, 123, 811; AR, 15x16mm, 0.50g; AMZ inv.br. E21047, Stjepan Tompak, dar 1913.

SVETI ĐURAD (Virovitica)

Pojedinačni nalaz:

- Roma, ?Constantinus I. (306/7-337), slabo sačuvani novac tipa GLORIA EXERCITVS, AE; AMZ inv. br. G437; Stjepan Nemet, učitelj, dar 1899.⁵⁴

⁴⁹ DEMO 1984: 344, 347-348, 350; 40 godina 1986: 143, br. 32.

⁵⁰ Numizmatikai közlöny, 15, Budapest, 1916, 84; Mirnik, 1981, 147, br.726.

⁵¹ Hidvéghy, S., Numizmatikai közlöny, 15, Budapest, 1916, 84; Mirnik, 1981, 147, br.725; Mirnik 1986, 111.

⁵² Mirnik, 1981, 147, br.725; Mirnik 1986, 111. Arhiv AMZ, spis br. 25/1916 od 21.III.1916.

⁵³ Mirnik 1986, 111.

⁵⁴ Mirnik 1986, 111.

ŠEMOVEC (Koprivnica)

Skupni nalaz:

- God. 1887. došlo je do otkrića ostave od oko 400 tetradrahmi barbarsko-keltskog novca, koji je u znanstvenoj literaturi dobio ime "Đurđevački tip" hrvatske grupe. Blago je raspršeno, a do Arheološkog muzeja u Zagrebu dospjelo je izvorno 107 primjeraka, jedan u Britanski muzej u Londonu.⁵⁵

ŠPIŠIĆ-BUKOVICA (Virovitica)

Skupni nalaz:

- God. 1899. otkriveno je u nekom vinogradu i potom raspršeno manje blago ugarskih srebrnika (denara) 15-16. st., ukopano odmah nakon 1527. god. Josip Zbierschowsky, župnik u Špišić-Bukovici darovao je Arheološkome muzeju u Zagrebu 16 primjeraka iz te ostave.

Sadržaj: Ugarska: Matija I. (1458-1490) (5), Vladislav II. (1490-1516) (5), Ludovik II. (1516-1526) (6).⁵⁶

TORČEC-CIRKVIŠĆE (Koprivnica)

Pojedinačni nalaz:

- Ugarska, Ludovik I. (1342-1382), denar 1358-1371, Unger 429-430; AR, 1.48mm, 0.33g⁵⁷

Nađen van groba.

VELIKI BUKOVEC (Ludbreg)

Pojedinačni nalaz:

- Roma, Valentinianus I. (364-375), tip SECVRITASREIPVBLICAE; AE, AMZ inv.br. G479; Stjepan Štefincec, Veliki Bukovec, dar 1961.⁵⁸ Oštećeni primjerak novca nađen je na dubini od 1 m, u blizini sela Veliki Bukovec i Novog sela, na nekoj njivi koja je 1961. god. pretvorena u šljunčaru.

VIRJE

Skupni nalaz:

- God. 1878. iskopan je u vinogradu glineni lonac s više od 1000 primjeraka rimskog carskog novca. Nalaznik je bio neki momak iz Virja imenom Živko Trpč. je prema Šimi Ljubiću 269. god. po Kr. Dio ostave raspršen je, a 978 primjeraka nalazi se u Arheološkome muzeju u Zagrebu.⁵⁹

Sadržaj: Philippus (1), Trajanus Decius (1), Trebonianus Gallus (1), Volusianus (1), Valerianus (2), Gallienus (62), Salonina (3), Claudius II. (12).⁶⁰

Pojedinačni nalazi:

- Roma, Constantinus I. (306/7-337), AE, Antiochia, Coh. VII, 318, 760; AMZ inv.br. C15503; Kosta Avirović dar 1900.⁶¹
- Ugarska, Matija I. (1458-1490), denar, AR, R. 218; AMZ inv.br. E17513; Kosta Avirović dar 1900.
- Ugarska, Sigismund (1387-1437), suvremena patvorina, Kosta Avirović dar 1900.
- Ugarska, Maksimilijan II. (1564-1576), denar, AR, 1565. Poklonio I.pl. Kukuljević-Sakcinski. Sabljar, inventarski arci, br. 3.

VIROVITICA

Skupni nalazi:

1. Dio skupnog nalaza srebrnog rimskog carskog novca 1-3 st., ukopanog za Galijena, čuva se u Arheološkome muzeju u Zagrebu. Sadržaj: Domitianus (81-96) (3), Trajanus (98-117) (2), Hadrianus (117-138) (3), Antoninus Pius (138-161) (1), Faustina I. (105-140) (1), Marcus Aurelius (161-168) (1), Septimius Severus (193-211) (1), Caracalla (198-217) (2), Elagabalus (218-222) (2), Severus Alexander (222-235) (1), Maximinus I. (235-238) (2), Gordianus III. (238-244) (2), Philippus I. (244-249) (3), Gallienus (253-268) (6).⁶²
2. Prema dopisima Vatroslava Polovića, dnevničara gruntovnog ravateljstva u Virovitici je god. 1899. iskopan je u Virovitici glineni lonac ("putrica") s oko 100 srebrnih denara i groša. Blago je otkriveno dana 23.V. 1900. god. u

⁵⁵ Mirnik, 1981, 43, br.60 (sa cjelokupnom literaturom).

⁵⁶ Brunšmid 1901; Mirnik, 1981, 136, br.661; Mirnik, 1986, 11.

⁵⁷ Sekelj-Ivančan - Tkalčec 2003, 19, 32-33, sl. 32, 32a.

⁵⁸ Spis br. 180/1-1961. dopis Stjepana Štefanca iz Velikog Bukovca, pošta Mali Bukovec, Modričeva 26; dostavlja novac s molbom za mišljenje, primljen 20.V.1961; Odgovor Marcela Gorenca od 2.V.1961. s upitom glede nalazišta; odgovor S. Štefanca od 10.VI.1961.

⁵⁹ Pismo podučitelja u Virju Mate Galjera od 14.IV.1878.

⁶⁰ Ljubić 1879; Mirnik, 1981, 73, br.245.

⁶¹ Dopis Koste Avirovića od 30.V.1900.

⁶² Mirnik, 1981, 73, br. 246.

dvorištu kuće u Gundulićevoj (prije zvanj Velika ulička ili Kovačka ulica) ulici br. 20, prigodom vađenja krumpira iz trapa. Posudica, koju je nalaznik Tomo Jeuša razlupao, sadržavala je oko 60 denara Akvileje i isto toliko ugarskih denara. Tpq. bila bi 1423. god., a taq. 1437. godina. Nalaznik je novac većim dijelom raspodijelio.

Sadržaj: Aquileja: Antonio II. Panciera (1402-1412) (3), Lodovico II. de Teck (1412-1439) (6); Njemačka: Leuchtenberg: Hans III. (1407-1443) (1); Ugarska: Sigismund (1386-1437), denari (oko 60), quadrantes (2).⁶³

3. Skupni nalaz zlatnog i srebrnog novca 16-17. st. iz 1974. god.

Jedan od ne samo najzanimljivijih, već i u cjelosti sačuvanih skupnih nalaza novijeg novca potječe iz same Vitovitice. Sredinom studenog 1974. god. je g. Mladen Kovačević, u svome dvorištu, u ulici Maksima Gorkog br. 12, kopao novi trap za repu ili krumpir - svih prethodnih godina trap se uvijek nalazio na uobičajenom mjestu, no te godine mu je žena savjetovala da ga iskopa na drugom kraju dvorišta. Tako kopajući je iz zemlje, iz dubine od oko 0.5 m, izbacio nekakvih dugoljasti predmet, koji ga je potsjećao na minu, no kad ga je bolje pogledao, iz njega je počeo ispadati novac. Ubrzo nakon toga događaja obaviješten je Gradski muzej, te je kolegica Danica Draganić, muzejska ravnateljica odmah došla na lice mjesta i preuzela cjelokupno blago skupa s posudom u kojemu se nalazilo. Nalaznik je prema zakonu nagrađen. Cjelokupno je blago očišćeno, konzervirano i znanstveno obrađeno u Arheološkome muzeju u Zagrebu.

Recipijent je lijep, 26 cm visoki bakreni, posrebrnjeni i cizelirani ibrik. U njega je prvotni vlasnik natrpao 3124 primjerka novca, od toga 24 zlatnika i 2100 različitih srebrnika. Bila je to prava numizmatička zbirka s najrazličitijim nominalama novca koji je potjecao iz brojnih država. Najstariji primjerak novca iskovan je za vladanja poljskoga kralja Aleksandra (1501-1506), a najmlađi komadi su ugarski srebrnici iz 1682. god. te dubrovački grošići iz 1683. god. Ako uzmemo tu godinu kao terminus post quem, možemo zaključiti da je vlasnik, vjerojatno Turčin, ako se uzme u obzir da je u blago bilo i nešto otomanskog novca, ibrik zakopao u vrijeme opsade grada 1684. god. Viroviticu je prvi oslobodio hrvatski ban Nikola Zrinski 1664. god., a konačno ju je oslobodio vojskovođa Jakob Leslie 25. srpnja 1684. god.

Sadržaj: Austrija, Češka, Dubrovnik, Francuska, Nizozemska, Njemačka, Otomansko carstvo, Poljska, Ugarska.⁶⁴

Pojedinačni nalazi:⁶⁵

Neki numizmatički i drugi arheološki nalazi iz regije, t.j. Županije virovitičke, a i šire, iz Slavonije, najvjerojatnije su se nalazili u zbirci tzv. Muzeja Virovitičke županije, koji su dostavljeni u kolovozu 1901. god. Narodnom muzeju u Zagrebu.⁶⁶ Naime Antun pl. Mihalovich, potonji hrvatski ban, dok je bio velikim županom Županije virovitičke Kr. slobodnoga grada Osijeka, počeo je neovlašteno zahtijevati od seoskih učitelja i drugih službenika da mu za budući muzej šalju stari novac, dio kojeg je sačinjavao i novac iz blaga u Satnici. Njegov nasljednik je o tom sabranom materijalu obavijestio Kraljevsku hrvatsku slavonsku dalmatinsku vladu, Odjelu za unutarnje poslove.⁶⁷ Muzejski ravnatelj Josip Brunšmid reagirao je vrlo odlučno te je sav stari novac dostavljen Muzeju. Na kraju popisa sačinjenog 10. rujna 1909. god. J. Brunšmid je napisao: "Dakle sve supa veliki smet".

Darovatelji su bili slijedeći: Adolf Sommer, općinski ovrhovoditelj, Pišekovec; Mirko Užarević, općinski bagajnik, Trnava; Antun Sip, učitelj, Petrijevec; Ivan Klenser, učitelj, Sarvaš; Stjepan Jobst, učitelj, Bizovac; Josip Ripsam, ravnajući učitelj, Punitovci; Adolf Škrlec, učitelj, Pišekovec; Ferdo Rauschenberger, ravnajući učitelj, Čepin; Općinsko poglarstvo u Erdutu; Mihovil Hehl, ravnajući učitelj, i Antun pl. Kraljević, seljak, Gašinci; Matija Rošić, ravnajući učitelj, Marijanci; Stjepan Sabljak, učitelj, Marijanci; Ilija Šejatović, učitelj, Viškovci; Dragutin Murat, kotarski upravitelj u Našicama; Josip Tomić, općinski bilježnik, Viškovci; Ilija Šajatović, bilježnik, Viškovci; V. Venos, učitelj, Rakitovica; Kimlein, općinski bilježnik, Moslavina; Stjepan Češić, učitelj, Porgajcu; Franjo Vagneš, učitelj, Donji Miholjac; Juraj Nemet, učitelj, Sv. Gjuragi; Ripsan, učitelj, Punitovci; N.A. Plavšić, Voćin; Ferdo Ulzes, učitelj, Orahovica; škole u Kapelni, Šljivoševcima, Laciću, Našicama i Podgoraču, te Stjepan Vales, Crkvari.

- Vespasianus (69-79), denar, 75; Coh. I, 395, 366; RIC II, 24, 90; AR, 20 mm, 2.96 g, os 7; AMZ inv. br. C614.
- slično kao gore; AR, 18 mm, 2.93g, os 7; AMZ inv. br. C614.
- Roma, Nero (54-68), AV, 17.5x18.5 mm, 7.12; os 05; Coh. I, 288, 120; RIC I, 148, 46; AMZ inv.br. C396. Nađen "između Virovitice i Đurđevca", kupljen od Dra. Žunca.

⁶³ AMZ arhiv, spisi br. 127, od 23. i 26.V. 1899. i 130 od 27.V.1899. Brunšmid, 1901, 242-243; Brunšmid 1914, 301; Mirnik, 1981, 125, br.603; Mirnik 1984, 229, br. 24; Mirnik 1986, 111-112. AMZ arhiv, spisi br. 127, od 25.V. 1899. i 130 od 27.V.1899.

⁶⁴ Arhiv AMZ, spis br. 412/76 od 22.IX.1976; 115/76 od 9.III.1976; Zlatnici donijeli nemir, Večernji list, 25.XI.1975, 4; *Coin Hoards*, 2, London, 1976; 147-148; Dukat - Mirnik, 1978, 29, br. 132; Mirnik 1979; Mikolajczyk 1982, 22, br. 30; Mirnik 1986, 112.

⁶⁵ Mirnik, 1986, 112.

⁶⁶ Spis br. 94/1909.

⁶⁷ Vladin spis br. 15062 od 12.IV.1908

- Roma, Nerva (96-98), AR, Coh. II, 8, 84; RIC II, 226, 41; AMZ inv.br. C1105.
- Roma, Marcus Aurelius (161-180), denarius, Roma, 169-170; AR, 19x20mm, 3.31g, os 06; Coh. III, 451, 1142 dif.; AMZ inv.br. C2585; nađen u "Moslavini Virovitičkoj" T. Radinović dar.

VOĆIN (Podravska Slatina)

Skupni nalaz:

- Po podacima iz arhiva Arheološkog muzeja u Zagrebu je 1951. god. u Voćinu iskopano i razvučeno blago koje se sastojalo od oko dva kilograma ugarskog srebrnog novca. 16.st.⁶⁸ Prema dopisu Ljube Karamana, ravnatelja Konzervatorskog zavoda u Zagrebu br. 1547/49 od 7.X.1949. upućenom Arheološkome muzeju, je do nalaza novca došlo u nekoj šumi kod Voćina, a o tome je Muzej obavijestio Mjesni narodni odbor u Voćinu. Iz dopisa V. Hoffillera Mjesni narodni odbor u Voćinu od 12.IV. 1951., razvidno je da je student veterine Čedomil Pauković Muzeju predao nekoliko ugarskih denara iz XV. i XVI. st., a novac je iskopan prigodom kopanja šumskog puta, a među nalaznicima je bil rođak navedenog studenta Julije Novak.

VOJVODINEC (Koprivnica)

Pojedinačni nalaz:

- Na položaju Turski grad je 1952. god. nađen novac rimskoga cara Julijana (355-363)„ danas u Muzeju grada Koprivnice.⁶⁹

ZGRUTI (Podravske Sesvete)

Skupni nalaz:

- Riječ je o skupnom nalazu otkrivenom 1943. god., nekada u posjedu kipara akademika Vanje Radauša, a danas u Arheološkome muzeju u Zagrebu. Sačuvani dio blaga se sastoji se od slavonskih denara (488) i obola (15) iz vremena vladanja Karla I. Roberta (1308-1342), te para filigranskih srebrnih naušnica u obliku heraldički postavljenih ptica ukrašenih žutim staklenim kabošonima, s dugačkim lančićima s privjescima, kao i tri srebrna prstena-pečatnjaka.⁷⁰

BIBLIOGRAFIJA

Arheološki muzej u Zagrebu. Izbor iz fundusa. Torino/Roma, 1993.

Arte e cultura in Croazia. Dalle collezioni del Museo Archeologico di Zagabria. Torino - Museo di Antichit, 18 Marzo - 9 Maggio 1993. Torino 1993.

Begović, B. "Prilog poznavanju starih putova u naselja u Podravini." *Podravski zbornik*, 86, Koprivnica, 1986: 142-151.

Brunšmid, Josip.

- 1900. "Nekoliko našašća novaca na skupu u Hrvatskoj i Slavoniji. X. Našašće frizaških novaca u Ostrovu (kotar Vukovar)". *VHAD*, NS, 4, Zagreb, 1899-1900, 107-148.
- 1901. "Nekoliko našašća novaca na skupu u Hrvatskoj i Slavoniji. XIV. Našašće srebrnih novaca XV. vijeka u Virovitici." *VHAD*, NS, 5, Zagreb, 1901, 142-243.
- 1901.a "Nekoliko našašća novaca na skupu u Hrvatskoj i Slavoniji. XV. Našašće ugarskih denara XV. i XVI. vijeka u Bukovici (kotar Virovitica)." *VHAD*, NS, 5, Zagreb, 1901, 243.
- 1905. "Nekoliko našašća novaca na skupu u Hrvatskoj i Slavoniji. XXII. Našašće novaca iz konca XVII. vijeka u Orahovici (kotar Našice)." *VHAD*, NS, 8, Zagreb, 1905, 187-188.
- 1900. "Nekoliko našašća novaca na skupu u Hrvatskoj i Slavoniji. XXX. Našašće srebrnih novaca XVI. i XVII. vijeka u Srdincu (kotar Koprivnica)." *VHAD*, NS, 10, Zagreb, 1908-1909, 224-225.
- 1914 "Nekoliko našašća novaca na skupu u Hrvatskoj i Slavoniji. XXXIX. Nahođaj sitnig ugarskih srebrnih novaca iz druge polovine XIV. stoljeća u Hampovici (kotar Đurđevac)". *VHAD*, NS, 13, Zagreb, 1913-14, 296-298.
- 1914.a "Nekoliko našašća novaca na skupu u Hrvatskoj i Slavoniji. XL. Nahođaj austrijskih i južnonjemačkih novaca iz prve polovine XV. stoljeća u Krapinskoj Podgori (kotar Krapina)." *VHAD*, NS, 13, Zagreb, 1913-14, 298-308.

⁶⁸ Spis br. 507/1949 od 7.X.1949; 153/1951 od 12. IV. 1950; Dukat - Mirnik 1978A, 29, br. 133; Mirnik, 1981, 138, br.671.

⁶⁹ Šimek 1990, 135, br. 510.

⁷⁰ AMZ arhiv, spisi br. 32/2-1967 od 31.I.1967; Mirnik-Dukat 1978, 30, br. 139; Dukat - Mirnik 1978A, 30, br. 139; Mirnik, 1981, 118, br. 555 (sa starijom literaturom); Šimek 1990, 205, br. 839; Mirnik 1991, 213, 310; *Arheološki muzej u Zagrebu. Izbor iz fundusa.* Torino/Roma, 1993, 213, br. 310; *Arte e cultura in Croazia. Dalle collezioni del Museo Archeologico di Zagabria.* Torino - Museo di Antichita, 18 Marzo - 9 Maggio 1993. Torino, 1993, 213, br. 310.

- Cohen, Henri. *Description historique des monnaies frappées sous l'empire romain communément appelées médailles impériales*, I-VIII. Paris 1880-1892. (= Coh.)
- Demo, Željko.
- 1979. O skupnom nalazu Galijenova vremena iz Imbriovca. *Podravski zbornik*, 79, Koprivnica, 1979, 157-185.
 - 1982. Münzfunde aus der Zeit Gallienus im Gebiet zwischen den Flüssen Sava und Drava. *Arheološki vestnik*, 23/1982: 258-498 + 22 tab.
 - 1984. Skupni nalaz novaca i nakita 3. st. iz Bušetina kraj Virovitice. (Zusammenfassung:) Gesamt Münz und Schmuckfund aus Bušetina bei Virovitica. *Podravski zbornik* (Koprivnica), 81, 1984: 214-227.
 - 1984.a Castrum Keukaproncha/ Kuwar - počeci istraživanja. (Summary:) Castrum Keukaproncha/ Kuwar - the first investigations: an archaeological and historical study. *Podravski zbornik* (Koprivnica), 1984: 320-359.
- Dukat, Zdenka.
- 1967. "Nalaz rimskog bakrenog novca u Pitomači." *Bilten Hrvatskog numizmatičkog društva*, 5, Zagreb, 1967, 11, 8.
 - 1974. "Skupni nalaz antoninijana iz Otrovanca." *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s., 8, Zagreb, 1974, 134-135.
- Dukat, Zdenka - Ivan Mirnik.
- 1978. "Skupni nalazi novca u Sjevernoj Hrvatskoj. Summary: Coin hoards in Northern Croatia." *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva*, 2, Zagreb, 1978, 197-208.
 - 1978.a "Skupni nalazi novca od 1936. godine do danas. Summary: Finds of coins from 1936 up to nowadays (sic)." *Numizmatika*, 6, Zagreb, 1978, 15-33.
- Eckhel, Joseph. *Doctrina numorum veterum*, II, VI. Vindobonae, 1796.
- Forrer, L. 1904 - *Biographical Dictionary of Medallists coin-, gem- and seal-engravers mint-masters, &c. ancient and modern with references to their works B.C. 500 - A.D. 1900 compiled by...*, III. London, 1904.
- Frey, Imre. "Slatinaer Fund." *Numizmatičar*, 2, Beograd, 1935, 47-48.
- Gorenc, Marcel - Branka Vikić, "Antičko nasljeđe Ludbreškog kraja. Zusammenfassung. Summary." *Ludbreg*, (1986)
- Hidvéghy, S., "A terezovaci magyar éremlelet", *Numizmatikai közlöny*, 15, Budapest, 1916, 84-85.
- Klemenc, Josip. "Breški denarji na Hrvatskem. Zusammenfassung." *Glasnik muzejskeg društva za Slovenijo*, 20, Ljubljana, 1939, 1-4, 268-271.
- Koch, Bernhard, *Corpus nummorum austriacorum* (CNA), Bd. I. Wien, 1994.
- Kolar, Sonja. Arheološki lokaliteti u općini Koprivnica. *Podravski zbornik*, 76, Koprivnica 1976, 103-116.
- Korenčić, Mirko. Naselja i stanovništvo SR Hrvatske 1857-1971. *Djela Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti*, 54, Zagreb, 1979.
- Kos, Peter. "Forschungsstand der antiken Numismatik in Jugoslawien." *Studien zu Fundmünzen der Antike*, I. Berlin, 1979.
- Lovrenčević, Zvonko - "Rimske ceste i naselja u bilogorsko-podravskoj regiji (I)." *Arheološki pregled*, 21, Beograd, 1980, 233-248.
- Ljubić, Šime. "Numismatičko otkriće u Virju." *Viestnik Hrvatskoga arheološkoga društva*, 1, Zagreb, 1879, 1, 26-27, 90.
- Markl, Moriz. *Die Münzen, Medaillen und Prägungen mit Namen und Titel Ferdinand I.*, I-II, Prag, 1896.
- Marković, Zorko. Arheološka nalazišta u hlebinskoj Podravini. *Hlebinski almanah*, 1, Hlebine 1984, 5-9.
- Mattingly, Harold. *Coins of the Roman Empire in the British Museum*, I-IV, London, 1923-40. (=BMC I-IV)
- Mattingly, Harold -Edward Sydenham -C.H.V. Sutherland et alii, *The Roman Imperial Coinage*, I-IX, London, 1968. (=RIC I-IX)
- Metcalf, David Michael.
- 1965. *Coinage in the Balkans*. Thessaloniki 1965.
 - 1979. *Coinage in South-Eastern Europe 820-1396*. RNS, *Special Publication*, 11. London 1979.
- Mikolajczyk, Andrzej. *Materialy do inwentaryzacji znalezisk monet polskich na Bałkanach i w Azji Mniejszej*.
Summary: *Materials for the Cataloguing of Finds of Polish Coins in the Territory of the Balkans and Asia Minor*.
Wiadomości Numizmatyczne, 26/1982, 1-2: 18-32.
- Mikolji, Vinko. "Nalaz ugarskih denara." *Numizmatika*, 5, Zagreb, 1953, 115.
- Miller zu Aichholz, Viktor von. *Oesterreichische Münzprägungen 1519-1918*, Wien, 1920.
- Mirnik, Ivan.
- 1976. "Virovitica." *Coin Hoards*, 2, London, 1976, 147-148.

- 1979. "Skupni nalaz zlatnog i srebrnog novca 16-17. st. iz Virovitice. Summary: The hoard of gold and silver coins of the 16th and 17th cent. from Virovitica." *Numizmatičke vijesti*, 22, Zagreb, 1979, 33, 16-45 + 7 tab.
 - 1979.a "Novčane ostave 17. st. u Slavoniji i skupni nalaz zlatnog i srebrnog novca iz Virovitice 16. i 17. st. (sic!). Summary: Coin hoards from the 17th century in Slavonia and the hoards finding of gold and silver coins in Virovitica from the 16th and 17th century (sic!)." *Osječki zbornik*, 17, Osijek, 1979(1985), 107-119.
 - 1981. "Coin hoards in Yugoslavia." *British Archaeological Reports, International Series*, 95, Oxford, 1981.
 - 1986. "O numizmatičkoj topografiji virovitičkog kraja." *Virovitički zbornik*. Virovitica, 1986, 107-112.
 - 1993. Numismatica. Medagliistica. *Tesori nazionali della Croazia. Capolavori dei Musei di Zagabria. Arheološki muzej*. Arezzo - Basilica inferiore di San Francesco 7 Settembre - 20 Ottobre 1991. Arezzo, 1991: Centro Affari e Promozioni: 203-227, Nos. 305-331.
 - 2002. "Optjecaj ugarskog novca u Trojednom kraljevstvu. A magyar pénz forgalma a Hárómege királyságban. Summary." *Croato-hungarica. Uz 900 godina hrvatsko-mađarskih povijesnih veza. A horvát-magyar történelmi kapcsolatok 900 éve alkalmából*. Zagreb, 2002, 31-50.
 - 2002.a "Coins from the early Croatian graves. Érmek a korai horvát sírokból." *Numizmatikai Közlöny*, 100-101, Budapest), 2001-2002 (2003), 99-124.
- Münsterberg, R. "Die Beamtennamen auf den griechischen Münzen." *Numismatische Zeitschrift*, 4 (44)/1911: 69-132.
- POHL 1974 - POHL, Artur. *Ungarische Goldgulden des Mittelalters (1325-1540)*. Graz 1974. (=Pohl)
- Političko i sudbeno razdjeljenje Kralj. Hrvatske i Slavonije i repertorij prebivališta... Politische und Gerichtsh-Eintheilung der Königreiche Kroatien u. Slavonien und Wohnorts-Repertorium nach dem Stande vom 31. Mai 1895. Herausgegeben von der Kgl. Kroat.-Slav.Dalm. Landesregierung. Zusammengestellt vom Kgl. statistischen Landebureau in Agram. Zagreb 1895.*
- OPĆINE i kotari s imenikom naseljenih mjesta. Zagreb, 1960.
- Pegan, Efrem, *Argo*, 7/1968, 2: 86.
- Rengjeo, Ivan. *Corpus der mittelalterlichen Münzen von Kroatien, Slavonien, Dalmatien und Bosnien*, Graz, 1959.
- Rešetar, Milan. *Dubrovačka numizmatika*, I-II. Srijemski Karlovci - Beograd-Zemun, 1924, 1925.
- Réthy, László
- 1898. *Corpus nummorum Hungariae. Magyar egyetemes éremtár. I kötet. Árpádházi királyok kora*, Budapest, 1898.
 - 1907. *Corpus nummorum Hungariae*, II, Budapest, 1907.
- Réthy, Ladislaus - Günther Probszt, *Corpus nummorum Hungariae* (2nd ed.), Graz, 1958.
- Sabljar, Vinko. *Miestopisni rječnik kraljevinah Dalmacije Hrvatske i Slavonije. Orts-Lexikon der Königreiche Dalmatien, Kroatien und Slavonien*. Zagreb, 1866.
- SEKELJ-IVANČAN - TKALČEC 2003 - SEKELJ-IVANČAN, Tajana - Tatjana TKALČEC. Arheološko nalazište Torčec-Crikvišće. Summary: (Archaeological site Torčec-Crikvišće). *Podravina*, 2/2003, 4: 5-56.
- Spajić, Emil. "Kasnorimska nekropola u Sladojevcima. Zusammenfassung: Die spätrömische Nekropolis in Sladojevci." *Osječki zbornik*, 11, Osijek, 1967, 101-124.
- Sutherland, C.H.V. - R.A.G. Carson, *The Roman Imperial Coinage*, I. London, 1984. (=RIC I)
- Šimek, Marina ed. *Registar arheoloških nalaza i nalazišta sjeverozapadne Hrvatske*. Varaždin, 1990.
- Šmalcelj, Marija - Sonja Kolar. "Đelekovec kod Koprivnice - bjelobrdaska nekropola." *Arheološki pregled*, 17, Beograd, 1975, 130-133.
- Tomičić, Željko. *Panonski periplus. Arheološka topografija kontinentalne Hrvatske*. Zagreb, 1999.
- Unger, Emil. *Magyar éremhatározó*, I-III, Budapest, 1974-76.
- Velzek, Hrvoje. *Popis imena mjesta u Nezavisnoj državi Hrvatskoj*. Zagreb, 1942.
- Zmajić, Bartol. "Nalaz rimskih antoninijana u Imbriovcu." *Numizmatičke vijesti*, 2, Zagreb, 1955, 5, 16-17.
- 40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj*. Koprivnica, 1986.

SUMMARY

Going through inventories of the Zagreb Archaeological Museum and its archives, studying various scholarly publications etc., little by little we are able to obtain a vague picture of money circulation through centuries in Podravina - the valley on the left bank of the Drava, situated in Croatia. We owe to many people, starting with Major Mijat Sabljar and Josip Brunšmid down to scholars of our own day, data on coin finds from this relatively wide area. There has been an attempt to compile the numismatic topography of Virovitica and its surroundings (1986), but the entire picture is much more complex. By detailed research information on coins (individual finds and hoards) discovered in various places, such as: Bankovci (Orahovica), Borova Suhopoljska (Virovitica), Budovac (Đurđevac), Bukova (Virovitica), Bukovica (Špišić-Bukovica; Virovitica), Bušetina (Virovitica), Crkvari (Orahovica), Čađavica (Podravska Slatina), Drnje (Koprivnica), Dubovica (Ludbreg), Duzluk (Orahovica), Đelekovec (Koprivnica, Croatia), Đurđevac, Đurđevac (surroundings); Gačište (Virovitica), Gola (Koprivnica), Hampovica (Đurđevac), Hlebine (Koprivnica), Ibrijovec (Koprivnica), Josipovo (ex Ciganka, Podravska Slatina), Kamenica (Koprivnica), Kapan (Virovitica), Kloštar Podravski (Đurđevac), Koprivnica, Kozarevac (Kloštar Podravski), Krajina (Krajna; Orahovica), Kunovec Breg (Koprivnica), Ladislav Sokolovački (Koprivnica), Legrad (Koprivnica), Lepavina (Koprivnica), Ludbreg, Ludbreg (surroundings), Mali Poganac, Medinci (Podravska Slatina), Neteča (Virovitica), Novačka - Gradina (Koprivnica), Novigrad Podravski (Koprivnica), Orahovica (Orahovica), Orešac (Virovitica), Otrovanec (Đurđevac), Pitomača (Đurđevac), Podravska Slatina, Prugovac (Đurđevac), Ružica (Orahovica), Senkovci (Podravska Slatina), Sigetec (Koprivnica), Sladojevci (Podravska Slatina), Sokolovac (Koprivnica), Sopje (Podravska Slatina), Srdinac (Koprivnica), Starigrad (Koprivnica), Starigrad - Sv. Mirko (Koprivnica), Suha Katalena (Đurđevac), Suhopolje (Terezovac; Virovitica), Sveti Đurađ (Virovitica), Šemovec (Koprivnica), Špišić-Bukovica (Virovitica), Veliki Bukovec (Ludbreg), Virje, Virovitica, Voćin (Podravska Slatina), Vojvodinec (Koprivnica) and Zgruti (Podravske Sesvete).

This outline of numismatic topography has not been concentrated on finds of ancient coins only, mediaeval and more recent coins too have been included. The most interesting hoard from the area was that of Celtic coins dating from the 1st c. B.C. from Šemovec, in scholarly literature known as the Đurđevac hoard. It consisted of tetradrachms of the third, i.e. Đurđevac type of Celtic coins. Nearby (at Kozarevac) another similar hoard has been recorded, partly preserved at the Hungarian National Museum in Budapest; perhaps one might be inclined to think that it was the same hoard. Roman coins dating from the 1st to 4th centuries B.C. are well represented, although only a small part of finds reach the museums. Most frequent are coins of the 3rd c. A.D., which have already been discussed by Ž. Demo. A very rare 2nd century A.D. coin of Achaia with the portrait of Antinous, minted in the name of Hostilianus Marcellus, was presented to the Zagreb Archaeological Museum in 1905. god. Among the mediaeval and modern coins there are some frisatic silverlings, Hungarian and Slavonian denarii, as well as money of Austrian lands. There was a very interesting treasure trove of silver coins from 16th-17th c in a Turkish decanter, in Virovitica in 1974.

All the data compiled will be used for the volume of the *Fundmünzen der römischen Zeit in Kroatien (FMRHr)*, dealing with ancient coins from the county in question. This project is being developed under the auspices of the *Akademie der Wissenschaften und der Literatur, Arbeitsstelle: Fundmünzen der Antike (FMRD/ SFMA)*, Frankfurt am Main, Germany, headed by Professor Maria Radnoti Alföldi.

VAŽNIJI NALAZI

Bukovica / Trajanus avers

Čađavica / Aurelianus avers

Koprivnica / Domitianus avers

Bukovica / Trajanus, revers

Čađavica / Aurelianus, revers

Koprivnica / Domitianus, revers

Ludbreg / Alexander III, avers

Otrovanec / Caracalla, avers

Otrovanec / Etruscilla, avers

Ludbreg / Alexander III, revers

Otrovanec / Caracalla, revers

Otrovanec / Etruscilla, revers

Otrovanec / Gordianus III, avers

Otrovanec / Philippus I, avers

Otrovanec / Philippus II, avers

Otrovanec / Gordianus III, revers

Otrovanec / Philippus I, revers

Otrovanec / Philippus II, revers

Otrovanec / Tr Decius, avers

Šenkovec / Philippus II, avers

Suha Katalena / Ant Pius, avers

Otrovanec / Tr Decius, revers

Šenkovec / Philippus II, revers

Suha Katalena / Ant Pius, revers

Nalazište u Pitomači

Slavko Lončarević, Pitomača

Zgruti naušnice

Bukova

Zgruti novac